פּוילע טאַבעלע פון דער מלוכה-לאָטעריע — זעה 9 זייט

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

היינט 10 זייטען

NAJER FOLKSBLAT

פּרייז 15 גראָשען

נייער פאָלקסבלאַט

№ 238 | Łódź, Czwartek 15 października 1931 r. | ניינטער יאהרגאנג | לאדז, דאנערשטאג ד׳ מרחשון תרצ״ב | № 238

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פּעטריקאווער 21, טעל. 224-71

בעשטעטיגט א הלוואה פון 550.000 פונט

אויף צו בויען טעלעפאָן-אויטאָמאַטען אין גאַנץ פּוילען

וואַרשאַ, 14. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספאָנדענט) אויף דער היינטיגער זיצונג פון דער פינאַנץ-קאָמיסיע ביים סיים איז אין דער דריטער לעזונג אָנגענומען געוואָרען דער פּראָיעקט צו בעשטעטיגען ביער.

דערנאָך איז אָנגענומען געוואָרען מיט הויס-בעסערונגען — נאָך דער רעדע פון מיניסטער בערנער — אין דער 2-טער און 3-טער לעזונג דאָס געזעץ, וואָס בעפולמעכטיגט די מלוכהשע אונטערנעהמונגען „פּוילישע פּאָסט, טעלעפאָן און טעלעגראַף" צו בעקומען די הלוואה פון ענגלאַנד אין דער סומע פון 550 טויזענד פונט אויף צו בויען טעלעפאָן-אויטאָמאַטען אין גאַנצען לאַנד.

פּאָסט — פון היינט טייערער

וואַרשאַ, 14. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספאָנדענט) פון מאָרגען, דאָנערשטאג ווערט געענדערט דער פּאָסט-טאַריף.

אַ געוועהנליך פּאָסט-קאַרטעל וועט קאָסטען 25 גראָשען, אַ געוועהנליכער בריף — 35 גראָשען א. אז. וו.

ענגלאַנד מאַכט טייערער פּעסער

כדי מען זאָל זיך אָפּהאַלטען פון אַרויספאָהרען קיין אויסלאַנד

בערלין, 14. (ספּ. טעל.) פון לאָנדאָן מעלדעט מען, אַז דאָס ענגלישע אויסערן-מיניסטעריום האָט בדעה פון דעם 19. ה. ח. פערדאָפּלען דעם פּרייז אויף פּעסער (פון 7,6 שילינג אויף 15) בכדי צו פערגרעסערען די הכנסות, און פערקלענערען די צאָהל פון די אויסלאַנד-פאָהרער.

אט אזוי קענען דייטשען!

אזא האנדעלס-באלאנס אין דעם איצטיגען קריזיס

בערלין, 14. (פּאַט) „בערזען-קוריער" איז מודיע, אַז דער האַנדעלס-באַלאַנס פון דייטשלאַנד פאַר׳ן חודש סעפּטעמבער ה. י. איז געשלאָסען מיט אַן׳עודף פון 387 מיליאָן מאַרק.

דאָס איז אַ רעקאָרד-סומע פונ׳ם סאַלדאָ פון אַקטיווען דייטשען האַנדעל.

ביי דער ערעפנונג פון רייכסטאַג

שטאַרקע פּאָליציי-אָפּטיילונגען היטען אָפּ די געביידע פון רייכסטאַג און די אַרומיגע גאַסען

געוו. פּאָליציי-פּשאַדאָווניק — א פּאַספּאָרטען-פעלשער

וואַרשאַ, 14. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספאָנדענט) פאַר׳ן וואַרשאַווער קרייז-געריכט איז היינט געשטאַנען אַלס בעשולדיגטער דער געוו. פּשאַדאָווניק פון 11. פּאָליציי-קאָמיסאַריאַט, עדוואַרד פּאַוולאַק, וועלכער האָט געהערט צו אַ באַנדע פּאַספּאָרטען-פעלשער.

פּאַוולאַק האָט אָנגעפיהרט אין דעם קאָמיסאַריאַט מיט דער פּעסער-אָפּטיילונג און מיט די דערלויבענישען אויף אַרויסצופאָהרען קיין אויסלאַנד. געאַרבייט האָט ער בשותפות מיט אַנ׳אַנדער פּאָליציאַנט, וולאַדיסלאַוו גוצעוויטש, וועלכער איז גלייכצייטיג געווען אַ זשאַנדאַרם אין 2 וואַרשאָווער הייזער.

אין די דאָזיגע הייזער פלעגט גוצעוויטש פּיקטיוו איינמעלדען פּערזאָנען, וועלכע פלעגען דערנאָך, אויפ׳ן יסוד פון מעלדונגס-אויסצוגען, בעקומען פאַלשע פּעסער.

אַזאַ טראַנזאַקציע פלעגט קאָסטען 50 דאָלאַר פּראָ-שטיק.

די באַנדע פלעגט בעדינען פּאָליטישע פערברעכער און דעזערטירען.

די אויספאָרשונג איז געפיהרט געוואָרען געגען 9 מיטגלידער פון דער באַנדע, וועלכע האָבען זיך בעווייזען מקדים צו זיין און צו ענטלויפען קיין אויסלאַנד.

אויסגעבליבען איז נאָר פּאַוולאַק, וועלכער האָט געלייקענט שטיין און ביין.

דאָס געריכט האָט איהם פערמשפּט אויף אַנדערטהאַלבען יאָהר טורמע, אַראָפּרעכענדיג אַ דריטעל פון דער שטראָף.

דער רעגירונגס-בודזשעט פון היי-יאהר

וואַרשאַ, 14 (טעלעפאָניש) דער רעגירונגס-בודזשעט פון היינטיגען יאָהר בעטרעפט 2 מיליאַרד מיט 400 מיליאָן זלאָטעס.

בקרוב — עהרען-געריכט

צווישען די דעפּוטאַטען ווישליצקי און ריבאַרסקי

וואַרשאַ, 14 (טעלעפאָניש) אין די נאָענסטע טעג וועט פאָרקומען דאָס עהרען-געריכט צווישען דעפּוטאַט ווישליצקי און דעפּוטאַט ריבאַרסקי.

גרויסע אַרעסטען צווישען אַרבייטער אין וואַרשאַ

וואַרשאַ, 14 (טעלעפאָניש) אין וואַרשאַ זענען פאָרגעקומען גרויסע פּאָליטישע אַרעסטען צווישען אַרבייטער.

בסך-הכל זענען אַרעסטירט געוואָרען 47 פּערזאָן אונטער׳ן חשד פון פיהרען אַ קאָמוניסטישע טעטיגקייט.

ערב א שטרייק אין די וואַרשאַווער קינאָס

וואַרשאַ, 14 (טעלעפאָניש) עס האַלט ווידער ביי א שטרייק פון די קינאָ׳ס, ווייל דער מאַגיסטראַט איז נישט מסכים צו רעדוצירען 15 פּראָצענט שטייער.

וועגען דעם מאַנדזשוריען-קאָנפליקט

מאָסקווע, 14. (ספּ. טעל.) דער אויסערן-קאָמיסאַר ליטווינאָוו האָט אָפּגעהאַלטען א לאַנגע קאָנפערענץ מיט׳ן יאַפּאַנישען אַמבאַסאַדאָר היראָטאַ וועגען דעם מאַנדזשוריען-קאָנפליקט.

די „באַלקאַנישע מטבע"

מאָסקווע, 14 (ספּ. טעל.) די היגע פּרעסע איז מודיע, אַז אויף דער קאָנפערענץ פון די באַלקאַנישע מלוכות, וועלכע דאַרף פאָרקומען אין סטאַמבול, וועט די טערקישע דעלעגאַציע פאָרשלאָגען צו שאַפען אין די באַלקאַנישע מלוכות אַנ׳ איינהייטליכען מאָנעטאַרען סיסטעם, ווי אויך צו פעסטשטעלען אין די גרענעצען פון דיזעלבע מלוכות א פּאָסט-טאַריף.

ערד-ציטערניש פערניכטעט א פּאַרט

לאָנדאָן, 14. (ספּ. טעל.) אַ שטאַרקע ערד-ציטערניש האָט פערניכטעט דעם פּאָרט אין סאַנאַ אויפ׳ן אינזעל מאַלאַיטאַ, וועלכער געהערט צו דעם סאַלאָמאָנען-אַרכיפּעלאַג.

טראַגישע פאָטער-ליבע

לעמבערג, 14 דער דירעקטאָר פון דער אוקראַינישער אַגראַר-און היפּאָטעק-באַנק איז היינט געקומען אויפ׳ן בית-עולם און ביים קבר פון זיינע 2 יונג-געשטאָרבענע קינדער האָט ער זיך גענומען דאָס לעבען.

אין א בריף, וואָס ער האָט איבערגעלאָזט פאַר זיין ווייב, שרייבט ער, אַז ער בעגייט זעלבסטמאָרד אויס בענקשאַפט נאָך די קינדער.

ערקלערונג.

אַ דאַנק דעם הרב הארצשטארק איז די שבועה פון הערן דוד לאָסאַצקי צוליב פערגלייך נישט פאָרגעקומען.

ב. פּאַרזשוצקא
קאַמיענאַ 5.
6949

בעקאַנטמאַכונג.

די פערוואַלטונג פון דער 1-טער ג״ח-קאַסע אין באַלוט (זגערזשער 38) מאַכט בעקאַנט, אַז זונטאָג, ד. 25/X ד.י. קומט פאָר

א גענעראַל-פערזאַמלונג

אין לאָקאַל פון סאָדע-וואַסער-פעראיין (לימאַנאָווסקיעגאָ 7) 4 אַ זייגער נאָכמ. צום ערשטען טערמין, ביי אַ נישט גענוגענדער צאָהל מיטגלידער קומט פאָר דיזעלבע פערזאַמלונג דעמזעלבען טאָג, 6 אַ זייגער נאָכמיטאָג מיט פאָלגענדער טאָג-אָרדנונג:

1) וואַהל פון אַ פאָרזיצער, 2) טעטיגקייטס-בעריכט, 3) קאַסע-בעריכט, 4) בורזשעט אויפ׳ן קינפטיגען יאָהר, 5) וואַהלען פון אַ פערוואַלטונג.

6953 די פערוואַלטונג.

מודעה מהראַבינאַט לאפרושי מאיסורא.

אין דער יאַטקע פון דוד הירש געלבאַרד (אלעקסאנדראָווסקא 23), אויך די יאַטקע פון אברהם פּנחס מירמערשטיין (אַלעקסאַנדראָווסקא 87) און די יאַטקע פון איציק מאַשקאָוויטש (קעלבאַך-גאַס 32) טאָר מען נישט קויפען קיין פלייש אַלס כשר.

לאָדזער ראַבינאַט עם וועד הכשרות

Dr. A. S. TENENBAUM

Piotrkowka 109

Tel. 220-25

צוריקגעקומען

ENGLISH

פאַראָנפּענגער און פאָרט-געשריטענע. קאָנווערסאַציע, ליטעראַטור

צו צוגענגליכע פּרייזען

ערטיילט אַ פעהיגער פּעדאַגאָג. — אָפּפרעגען אין אדמיניסטר. פאַר „Mir"

גירוש פון שפאנישע יעזואיטען

פארלאמענט שאפט אפ די אל־מלוכה'שע רעליגיע

קאבינעט - ענדערונג אין שפאניען

מאַדריד, 14. (פאט) די קאָרטעזען האָבען מיט 276 שטימען געגען 41 אָנגענומען דעם אַר־טיקעל פון דער קאָנסטיטוציע, וועלכע שטעלט פעסט, אַז עס עקזיסטירט נישט קיין שום אַלמלוכה'שע רעליגיע.

מאדריד, 14 (טז) די שפאַנישע נאַציאָנאַל־פערזאמלונג האָט, נאָך אַ 14-שעה'דיגער שטורמי־שער זיצונג מיט 178 שטימען געגען 59, אָנגע־נומען דעם פּראָיעקט ארויסצושיקען די יעזואיטען פון שפאַניען און קאָנפיסקירען זייערע פערמעגענס.

מאדריד, 14. (פאט) צוליב דער אָפּשטי־מונג, וועלכע איז פאָרגעקומען פאָריגע נאכט וועגען ארויסשיקען פון שפאניען אייניגע קאָנגרעגאַציעס, האָט זיך זאַמאָראַ, דער שעף פון דער ציוויליל־גער רעגירונג אָנגעגעבן אין דימיסיע צוזאמען מיט'ן אויסערן-מיניסטער מאורא.

דער פּרעזידענט פון די קאָרטעזען בעסטעראָ האָט איבערגעגעבען דעם קריגס-מיניסטער אַזאַנאַ די מיסיע צו פאָרמירען אַ נייעם קאַבינעט.

מאדריד, 14 (טז). שפעט אין אָוונט איז דער נייער קאַבינעט צוזאמענגעשטעלט געוואָרן.

אין איהם זענען פאָרגעקומען פאָלגענדע ענדערונגען:

פרעמיער — אַזאַנאַ; אינערן - מיניסטער — אוזארעס, דער ביז איצטיגער פלאָט - מיניסטער; פלאָט - מיניסטער — פּראָפעסאָר דזשיראלט — דער איצטיגער רעקטאָר פון מאדרידער - אוניווערסיטעט.

* * *

אין א סך ערטער פון דער שטאָט זענען פאָרגעקומען העפטיגע געשלעגען צווישען די פרומע און פרייגעזאָנענע עלעמענטען.

100 מיליאָן פערלעגענע שטייערען אין ווארשא

וואַרשא, 14. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָ־רעספּאָנדענט) לויט גענויע בערעכנונגען זענען אין וואַרשא איצט פאַרהאַן אַן ערך 100 מיליאָן ;לאטעס נישט בעצאָהלטע, פערלעגענע שטייערען.

א שווערע אויטא-קאטאסטראפע

גרודזשאנדז, 14. (טעלעפאָניש) אין גרו־דזשאנדז איז פאָרגעקומען אַ קאַטאַסטראפע מיט אַן־אויטאָמאָביל אויף וועלכען ס'זענען געפאָהרען דער לייטער פון „פעפעגע" סטאניסלאוו ליכאטש צוזאַמען מיט זיינע 2 שוועסטער.

ליכאטש מיט איין שוועסטער איז שטערבליך פערוואונדעט.

דאָס צווייטע מיידעל — לייכטער.

נעכטיגע זיצונג פון סענאַט

וואַרשא, 14. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָ־רעספּאָנדענט) היינט איז פאָרגעקומען די ערשטע זיצונג פון סענאַט.

עס זענען בעטראכט געוואָרען קליינע, נישט־וויכטיגע פראגען מיט'ן אויסנאַהם פון דער פאָלקס־ציילונג, וואָס קומט פאָר דעם 9. דעצעמבער צווישען אנדערע האָט גענומען אַ וואָרט דער ענדעק, סענאטאר ווידא, וועלכער האָט געפרעגט צי ס'איז אמת, אַז אין פוילען וועט די פאָלקס־ציילונג פאָרקומען אויך אין דייטש.

דער דירעקטאָר פון סטאטיסטישען אַמט האָט דערויף געענטפערט, אַז די פריהערדיגע ציילונג, מיט 11 יאָהר צוריק איז פאָרגעקומען אין דייטש אויך, און איצט ווערען נישט געמאַכט אין דער היינזיכט קיין ענדערונגען.

לסוף איז בעשטעטיגט געוואָרען אַ ריִיה געזעץ־פּראָיעקטען, וואָס זענען אַנגענומען געוואָרען דורכ'ן סיים.

דרינגענדע קאנטראלע

פון די אונטערשטיצונגען, וואס אַרבייטסלאָזע בעקומען

וואַרשא, 14. (טעלעפאָניש פון אונזער קאָ־רעספּאָנדענט) די פערוואַלטונג פון אַרבייטסלאָזען־פאָנד האָט פעראָרדענט אַדורכצופיהרען אַ דרינגענ־דע קאָנטראָלע פון אַרבייטסלאָזע, און פון דעם ווי זיי ווערט אַרויסגעגעבען די שטיצע.

די קאָנטראָלע וועט אַדורכגעפיהרט ווערען סיי אין די וואוינונגען, סיי אין די פאַבריקען און וואַרשטאַטען.

עס וועט אויך קאָנטראָלירט ווערען די אונטער־שטיצונגען, וואָס ווערען גענומען אין די קראַנקען־קאַסעס.

די שולדיגע אין נישט בערעכטיגטען בעקומען שטיצע וועלען שטרענג בעשטראָפט ווערען.

כינעזישע באנדיטען

בערויבט א צוג מיט 2000 פאסאזשירען

לאָנדאָן, 14. (ספ. טעל.) אַנ'אָפּטיילונג פון כינעזישע באַנדיטען האָט פערהאַלטען נעבען כאהזשאן, אויף דער ליניע פעקין—מוקדען אַ פּאַ־סאַזשיר-צוג און בערויבט 2000 פּאַסאַזשירען. צווי־שען זיי אַ סך פרעמדלענדער.

די זעלנער, וואָס האָבען קאָנוואירט דעם צוג, האָבען זיך פערשלאָסען אין איינעם פון די וואגאָנען, פון וועלכען זיי זענען ארויס, ערשט, ווען די באַנדיטען זענען אַוועק.

ים-כוואליעס פערפלייצען יאפאן

לאָנדאָן, 14. (ספ. טעל.) פון טאקיא מעל־דעט מען וועגען געוואַלדיגע טייפונען (ווינטען) וואָס בושעווע [אויפ'ן ברעג, או [טרייבען אריין טיף אויף דער יבשה ריזיגע כוואַליעס, וואָס מאַכען אַן אַ פערפלייצונג.

אין קיושו זענען פערטרונקען געוואָרען אי־בער 1000 הייזער.

די שיף-קאָמוניקאציע מיט קאָבע איז איבער־געריסען געוואָרען.

עס זענען דערטרונקען געוואָרען עטליכע פי־שער-שיפען צוזאַמען מיט די מאַנשאַפטען.

אין דער געגענד מיע אויף דעם הויפּט-אינזעל פון יאַפּאַן, האָנדאָ, זענען דערטרונקען געוואָרען, לויט ידיעות פון דער יאַפּאַנישער פרעסע, 200 מאַן.

זיצונגען פון פעלקער-ליגע-ראט

וועגען כינעזיש-יאפאנישען קאנפליקט

זשענעוו, 14. (פאַט) אויף מאָרגען פאַרמיטאָג איז צוזאַמענגערופען געוואָרען אַ [illegible]־ווערליכע זיצונג פון ראַט און אויף נאָכמיטאָג — אַנ'עפענט־ליכע זיצונג פון פעלקער-ליגע-ראַט, אויף וועלכער עס וועט בעטראַכט ווערען דער כינעזיש-יאַפּאַנישער קאָנפליקט.

בלוטיגע קאמוניסטישע דעמאנסטראציעס אין דייטשלאנד

בערלין, 14. (ספ. טעל.) אין דיסעלדאָרף, דאָרטמונד, באכום או [דואיסבורג זענע [געבטען פאַרגעקומען בלוטיגע קאָמוניסטישע דעמאָנסטרא־ציעס.

אמעריקאנישע אונטערוואסער שיפען שווימען קיין שאנכאי

וואַשינגטאָן. 14 (ספ. טעל.) דאָס פלאָט-מיניסטעריום איז מודיע, אַז 7 אמעריקאנישע אונטערוואסער-שיפען אין טשיפו האָבען בעקומען אַ בעפעהל תיכף אָפּצושווימען קיין שאנכאי.

די דאָזיגע פעראָרדענונג האָט א שייכות מיט דער אויסלאדונג פון עטליכע הונדערט קריגס-מאַט־ראָסען אין שאנכאי.

ראדיא-פראגראם

דאָנערשטאָג, ד. 15 אקטאָבער

11,58 צייטסיגנאַל, 12,00 מוזיק, 12,35 קאָנצערט, 3,50 פּראָגראַם פאַר קינדער, 4 20 לעקציע פראנצויזיש, 4,40 מוזיק, 5,10 פאָרלעזונג, 5,35 קאַמעראַל-קאָנצערט, 6,50 פערשידענעס, 7,15 קאָמוניקאַט פון לאָדזשער האַנדעלס-קאַמער, 7.25 מוזיק, 7,30 רעפערטואַר, 7,40 מוזיק, 7.45 ראַדיאָ פּרעסע, 8,00 פעליעטאָן, 8,15 מוזיק, 8,30 קאָנצערט פון בודאפעשט, 10,15 מוזיק, 10,40 קאָמוניקאַטען, 11,00 לייכטע און טאַנץ־מוזיק.

קלאַנג-קינא-טעאַטער

APOLLO

היינט און פאלג. טעג!
די בעדייטענדסטע עקראַן-ארטיסטען!
סאמע שטערנס!

Mya May, Conrad Veldt, Lyade Putti, Paweł R'chter, Erna Morena, Bern. Goetzke

אין דעם פּרעכטיגסטען פילם
פון דער וועלט א. נאָמען:

אינדישער פאמיליען-קבר

2 סעריעס מיטאַמאָל

אנהייב אין געוו. טעג 4 א זייגער נאָכמ.
שבת און זונטאָג 12 א זייגער בייטאָג.

Dr. med. **H. GUTSZTADT**

ספּעציאַל-ארצט פאַר אַקושעריע
און פרויען-קראַנקהייטען

צוריקגעקעהרט

ZACHODNIA 62 (Śródmiejska 14)

telefon 129-52.

נעמט אָן פון 9—10 פריה און פון 5—7 אָוונט.

Dr. Różaner

ספּעציאַליסט פון הויט און ווענערישע קראַנק־
הייטען, מענער-שוואַכע און קינדערלאָזיגקייט

נאַרוטאָוויטשא 9, טעלעפאָן 98-128

נעמט אָן פון 8—10; 4—8 אָוונט.
זונטאָג פון 9 ביז 10 פריה.

דאס דאַרפען אַלע וויסען!

איז מיין ביוראָ ווערט געשריבען און ער־לעדיגט מיט ערפאָלג אַלערליי בּיטעס, רע־קורסען, אַפּעלאַצעס אין אַלע אינסטי־טוציעס, ווי: סאנדאָווע, סקאַרבאָווע, וואויסקאָווע, אדמיניסטראַציע א.ז.וו. ווי אויך אַקטען, קאָנטראַקטען, פונקטאַציעס, פּריוואַט-קאָרעספּאָנדענץ, איבערשרייבונגען אויף די מאַשין. איבערזעצונגען אין פערשיד. שפּראַכען. בעזונדערע אָבטיילונג פאַר אינקאַסאָ, פּראָטעסטירטע וועקסעל. געדענקט די אדרעס:

פיעטריקאָווער 44

צווייטע לינקע אָפיצינע, 1. שט.
דורכגאַנג — פּילסודסקיעגאָ (וואַסכאָדניא) 63.

מיט אַכטונג **ג. גרינבוים.**

בעקאנטמאכונג.

דערמיט ווערט בעקאַנט געמאַכט, אַז ס'איז ערעפענט געוואָרען

אייראָפּעאישע באַר

4 שרודמיעסקאַ 4, טעל 49-130

אונטער דער לייטונג פון לאַנגיעהריגען בעקאַנטען פאַכמאַן ה' י. לעווי.

בעמ.: ס'ווערען ארויסגעגעבען די געשמאַקע און נאַהרהאַפטע

מיטאָגען פון 4 גענג צו 2.50 זל.,
הייסע אָווענדברויטען צו 1.20 זל.

דער בופעט איז שטענדיג פערזעהען מיט קאַלטע און הייסע צובייסען צו די נידריגסטע פרייזען.

Dr. Med.

M. Wajnberg

ספּעציאַל ארצט פאַר נע. ווע.-קראַנקהייטען

צוריקגעקעהרט.

ZEROMSKIEGO 25 (פּאַנסקאַ)

טעל. 20-172

נעהמט אָן נאָכמיטאָג. פון 5 ביז 7

DR. MED.

RACHELA LEWI

ספּעצ. קינדער-קראַנקהייטען

זשעראָמסקיעגאָ (פּאַנסקאַ) 24

טעלעפאָן 72-142

צוריקגעקומען

דיפּלאָמירטע

היגיעניסטין

נעהמט אָן אַרבייט: זאַסטוזשיכען, אַפּאַטרונקעס, דיזשורען

ליזא נאמיאט

אַלעיאַ 1-טער מאַי 35

פראָנט, ערשטער שטאָק. טעלעפאָנירען טאָג-טעגליך אויסער שבת, פון 2 ביז 4 נומער 02-145.

כעמיש-באַקטעריאלאָגישע לאַבאָראַטאָריע

— פון —

מאַגיסטער **ב. שאץ**

פיעטריקאָווער 37, 2 שטאָק פראָנט

אנאַליזען פון קאַל, אורין, לייכעץ א. אנד.

מעסיגע פרייזען. מעסיגע פרייזען

Dr. med.

A. URYSON

אינערליכע קראַנקהייטען

11-טער ליסטאָפּאַד 20,

טעלעפאָן 85-215.

Dr. med.

H. LUBICZ

ספּעציאַליסט פאַר הויט-, ווענערישע און געשלעכטס-קראַנקהייטען

צעגעלניאַנאַ 7 (פריהער 43) טעל. 13-142

עמפּפאַנגס-שעה'ן 8 — 10, 12 — 2 און 5 — 8, זונטאָג און יו"ט 9—1. פאַר דאַמען בעזונדערע וואַרטע-זאַל

שיטערן

מיט פאַריזער שרינדען

ווי אויך פערטיגע שייטלען

ווערען ערשטקלאַסיג און רעיעל אויסגעאַרבייט

צו ביליגע פרייזען

ביי קערש, סקווערא 15

לינקע אָפיצינע, 1-שטער שטאָק.

Lekarz-Dentysta

St GELBERG

Zawadzka 14, tel. 108-33

צוריקגעקעהרט.

נעהמט אָן פון 10—2 און פון 4—7 אָוונט.

Dr. med. NIEWIAŻSKI

ספּעציאַליסט פאַר סיפיליס, טריפּער און הויט-קראַנקהייטען. בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע

אנדזשעיאַ 5, טעל. 40-159

נעמט אָן פון 8—11 און פון 5—9 אָוו.
זונטאָג און יום-טוב פון 9—1 פאַרמ.
בעזונדערער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

Dr. med. **J. LUBICZ**

כירורג-ארטאָפּעד

פּאָלודניאָווא 9, טעל. 17-183

צוריקגעקעהרט

קראַנקהייטען פון די ביינער, געלענקען, פערקרימונגען פון די פלייצעס און גלידער

אייגענע פּראַצאָווניע פון זעמטליכע אָרטאָפּעדישע אַפּאַראַטען ווי: חקלאַדקעס אויף פלאַטפוסען, קינסטליכע הענט און פיס, גאָרסעטען א. ז. וו.

נעמט אָן פון 2.30 ביז 4.30 נאָכמיטאָג.

קיין אינפלאַציע אין דייטשלאַנד

ברינינג האט א זיכערע מעהרהייט פון 20 שטימען

בערלין, 14 (ספ. טעל.) אויף דער נעכטיגער זיצונג האט די סאָציאַל-דעמאָקראַטישע פראקציע פון רייכסטאג בעשלאָסען אהן דיסקוסיע צו שטימען געגען די אומצוטרוי-פאָרשלאגען לגבי דער רעגירונג פון ברינינג'ן.

די דאָזיגע דעציזיע איז מאָטיווירט געוואָרען צ. א. מיט'ן פאָרשלאג נישט צוצולאָזען צו א נייער אינפלאציע, וואָס וואָלט נאָך מעהר פער-אָרעמט די האנדווערקער, אָרימע פויערן און ארביי-טער. די פראקציעס פון דער דייטשער פאָלקס-פארטיי און פון די קליינבירגער וועלען זיך אוודאי אויך אָרויסזאָגען פאר דער רעגירונג, און דאָס וועט געבען אַ מעגליכקייט צו שאפען א מעהרהייט פון 20 שטימען.

בזה האופן האט זיך ברינינג צוזאמען מיט זיין קאבינעט אָרויסגערוקט בראש פון דער אנטי-אינפלאציע-מעהרהייט אין רייכסטאג.

בערלין, 14 (ספ. טעל.) די אָפשטימונג איבער די אימצוטרוי-פאָרשלאגען פאר ברינינגס רעגירונג וועט פאָרקומען פרייטאָג אין אָוועגד, אָדער, שפעטסטענס, שבת, אזוי או דער רייכסטאג וועט די וואָך נאָך פערענדיגען די סעסיע, און וועט זיך פונאנדערלאָזען ביז יאנואר אָדער אפילו ביז פעברואר.

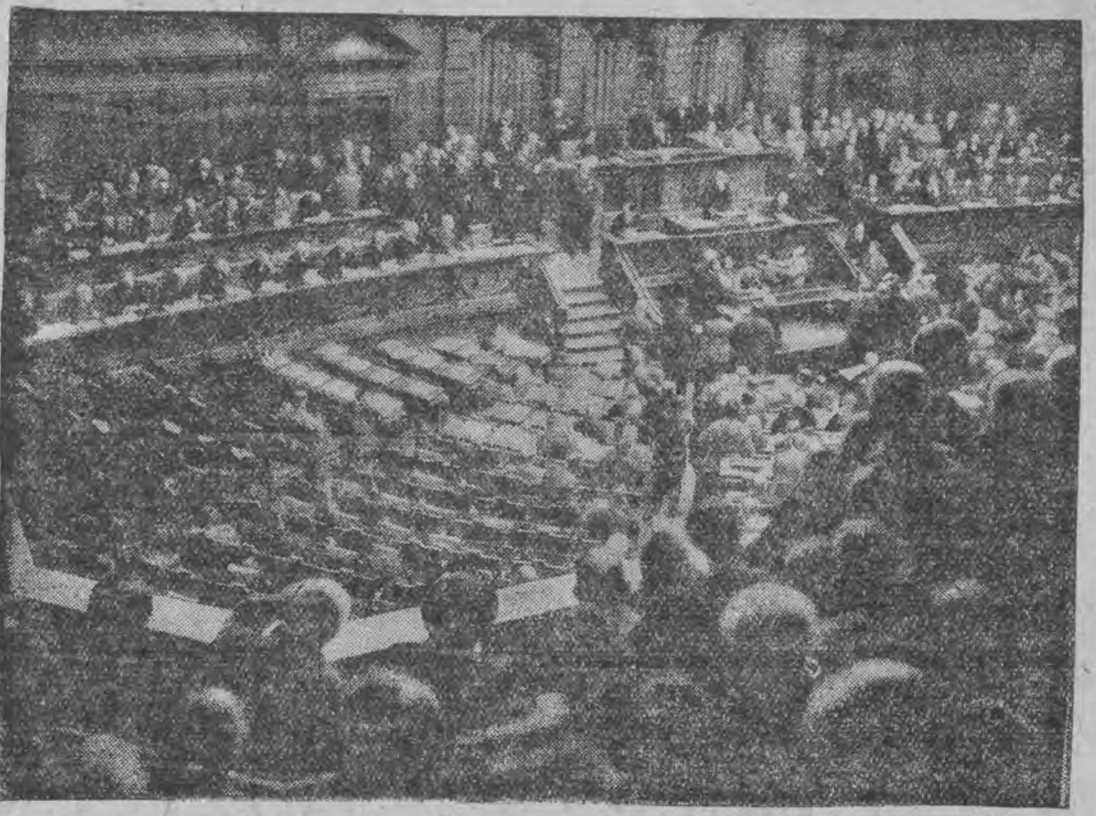

רייכסקאנצלער ברינינג האלט זיין עקספאזע

נייע באנקראטען

באנקראטירט 10 אַמעריקאַנער בענק

ניו-יאָרק, 14. (ספ. טעל.) געכטען האָבען אָפגעשטעלט זייערע צאָהלונגען 10 קלענערע אַמע-ריקאַנער בענק.

די דעפאָזיטען, וואָס זענען איינגעלייגט אין די בענק בעטרעפען 38 מיליאָן דאָלאַר. די דעפאָ-זיטען — 9 מיליאָן.

זיך פערענדיגט דער שטרייק פון פאָרט-אַרבייטער אין דאנציג

דאַנציג, 14. (טעלעפאָניש) דער שטרייק פון די פאָרט-אַרבייטער אין דאַנציג, וועלכער האָט גע-דויערט 14 טעג, איז היינט ליקווידירט געוואָרען. די פאָרט-אַרבייטער האָבען אָהן פאָרבעהאַלטען אָנגענומען דעם בעשלוס פון דער שידס-קאָמיסיע.

רעזשיסער דוד הערמאַן

אנגאַזשירט דורכ'ן יודישען קונסט-טעאַטער אין ניו-יאָרק

וואַרשאַ, (י.ט.א.) ווי י.ט.א. ווערט גע-וואויר, איז דער בעקאנטער יודישער טעאַטער-רעזשיסער דוד הערמאַן איינגעלאַדען געוואָרען דורכ'ן „פעראיין פון יודישע ארטיסטען" אין אמע-ריקא קיין ניו יאָרק, ווּו ער וועט זיך שטעלען בראש פון „יודישען קונסט-טעאַטער" (געוו. שווארץ-טעאטער) אלס ליטעראַרישער לייטער און רעזשיסער.

אין די יודישע קינסטלערישע קרייזען ווערט די אַנגאַזשירונג פון דוד הערמאַן קיין אמעריקא בעטראכט אלס גרויסע דערגרייכונג פאר'ן יודישע טעאַטער אין די פעראייניגטע שטאַטען און שווערע פערלוסט פאר'ן יודישען טעאַטער אין פוילען.

יעדע נייע אינסצעניזירונג פון דוד הערמאַן וועלכער האָט גרויסע פערדינסטען פאר דער ענט-וויקלונג פון דער יודישער טעאַטער-קונסט אין פוילען, איז געוועזען א רעוואָלוציע און א בעדיי-טענדע קינסטלערישע לייסטונג, וואָס פלעגט אַרויס-רופען א שטארקען אינטערעס נישט נאָר אין ענגען קרייז פון טעאַטער-קענער נאָר אין די ברייטסטע יודישע מאַסען.

היטלער איז שוין גרייט...

ווי לאַנג בעדארף ער נאָך צו ווארטען?

בערלין, 14 (ספ. טעל.) אויף דער פער-זאמלונג פון די נאציאָנאל סאָציאליסטען אין בערלין האָט היטלער בעאויפטראגט צו אדורכלייענען א פראָגראם-דעקלאַראַציע, אין וועלכער עס ווערט צ. א. דערקלעהרט, אז די נאציאָנאל-סאָציאַליסטישע פארטיי איז צו יעדער צייט גרייט איבערצונעהמען די פעראנטוואָרטליכקייט פאר'ן שאפען א רעגירונג.

די נאציאָנאל-סאָציאַליסטען ווארטען אין דעם ענין אנ'אויפפאָדערונג פונ'ם מלוכה-פרעזידענט, וועלכע זיי וועלען תיכף אויספיהרען.

—=:)O(:=—

דאס יודענטום וועט נישט אונטערגעהן

צוויי ארויסטריטען פון ד"ר חיים וויצמאן אין בערלין

בערלין (יט"א) דאָס ערשטע מאָל זייט דעם לעצטען ציוניסטישען קאָנגרעס איז פראָפ. היים וויצמאַן די טעג אין בערלין אַרויסגעטרעטען 2 מאָל אין דער עפענטליכקייט. דער ערשטער אַרויס-טריט איז געווען אויף אַ פערזאַמלונג, וואָס איז אָר-גאַניזירט געוואָרען דורך דער דייטשער ציוניסטי-שער פעדעראציע, דער צווייטער — דורך דער דייטשער סעקציע פון דער יודישער אַגענץ. מיט די דאָזיגע פערזאַמלונגען איז געעפענט געוואָרען די ווינטער-אַקציע פון קרן-היסוד אין דייטשלאַנד.

צו דער ערשטער פערזאַמלונג אין באָך-זאַל, וואָס איז געפיהרט געוואָרען דורך ה' קורט בלו-מענפעלד, איז געקומען אַ העכער 2.000 קעפיגער עולם. בעגריסונגס-רעדעס האָבען געהאַלטען קורט בלומענפעלד, ד"ר אסקאר וואָלפסבערג (מזרחי), ד"ר ווילי טען, אַלפרעד בערגער און ד"ר שמריהו לעווין. דאַן נעמט דאָס וואָרט ד"ר וויצמאַן, וועלכער ווערט ענטוזיאַסטיש אויפגענומען דורך אַלע פער-זאַמלטע. אין זיין רעדע ערקלערט ד"ר וויצמאַן צוו. אַנד.:

עס איז אַ גרויסע טראַגעדיע, אויב מע דאַרף האָבען אַזעלכע גרויסע ערשיטערונגען, ווי די, וואָס דאָס יודענטום האָט לעצטענס איבערגעלעבט, כדי צו בעווייזען די ריכטיגקייט פון דער ציוניסטישער אידעע, וואָס איז דער קערן פון יודישען פראָבלעם? די היימאַטלאָזיגקייט פון יודישען פאָלק. דער יוד אַלס איבדיווידואום קען זיך געפינען זיין היים, אָבער די יודען אַלס כלל האָבען נישט קיין היימאַט. יעדעס לאַנד האָט זיך זיין „יודישען זעטיגונגס-פונקט", וואָס איבער איהם קען עס שוין קיין יודען נישט פערדייען. דער זעטיגונגס-פונקט איז אין פער-שידענע לענדער פערשידען, אָבער ער עקזיסטירט פונקט אַזוי אין פוילען ווי אין אַמעריקע, אין דייטשלאַנד ווי אין ענגלאַנד. אויך די אַנדערע פעלקער געהט עס היינט נישט גוט, אָבער דער חילוק איז פונדאַמענטאַל. די רוסען, למשל, האָבען נישט קוקענדיג אויף אַלע ערשיטערונגען, וואָס זיי האָבען דורכגעמאַכט, אָבגעהיט זייער פאַלקס-קאָנטינואיטעט, מיר יודען ווערען אָבער אין אַזעלכע פראצעסען צופערטעלט, אַטאָמיזירט. עס זענען אָבער נישט גערעכט די פעסימיסטען, וואָס האַלטען, אַז דאָס יודענטום געהט אונטער.

דאס יודענטום האט אין זיך שטארקע קרעפטען

צו קאָנסטרוירען זייערע כחות. די דאָזיגע קרעפטען קאָנצענטרירען זיך אַרום דער א"י-בעוועגונג. דאָס יודענטום איז פעראָרימט. די אַמעריקאַ-

נער יודען, וואָס האָבען די לעצטע 15 יאָהר פיל געליגדערט די יודישע נויט, זענען דאָס שוין איצט נישט אומשטאנד, און גראד אין דער איצטיגער צייט פיהלען די יודען אויף דער גאנצער וועלט, אַז טראָגט דעם, וואָס דאָס לאַנד איז קליין, טראָגט די אַראַבער, איז א"י דאָס איינציגע לאַנד, וואו יודען האָבען די גרעסטע זיכערקייט. די מאָראַלישע סטרוק-טור פון א"י-ישוב איז פעסטער, ווי פון אַלע אַנדערע יודישע קבוצים. מחמת דאָ פאַסט זיך דער יוד נישט צו צו אַ פרעמדער ציוויליזאציע, — ער שאַפט דאָ זיין אייגענע. דער פּאַר פערנעהמט זיך מיט דעם לאַנד דער פעלקער-בונד און אַלע אומות, דערפאַר האָט מען וועגען דעם לאַנד בעשריבען אַ גרעסערען שטח פּאַפּיר, ווי דער שטח פון דעם לאַנד גופא.

אָבער

צי גיט א"י אנ'ענטפער אויף דער מא-

טעריעלער און מאראלישער נויט פון דער יודישער יוגענד?

דאָס היינטיגע א"י מיט זייגע 170.000 יודען קען נאָך אַזאַ ענטפער נישט געבען. אָבער בויענדיג, גיט מען דעם ענטפער. און מיר מוזען ווייטער בויען, אומאָבהענגיג פון צאָהל און פאָליטישער פאָרם. עס איז אונזיביג, שוין איצט זיך אָבשטעלען אויף אַ פאָליטישער פאָרם. מיר שאַפען דאָך פאַר דורות, וואָס וועלען קומען נאָך אונז, מיט'ן א"י-בוי עפע-נען מיר אַ טיר אין די גרויסע מעגליכקייטען פון אָריענט. מיר בויען נישט אונזער זאַך אויף דער פערקנעכטונג פון אַנדערע, — דאָס וואָלט געווען אַ פערלייקענונג פון אונזער אייגענער געשיכטע. אין דעם דאָזיגען ווינקעל פון דער ערד שאַפען מיר דעם אַרבייטס-שלום, און די היינטיגע 170 טויזענד א"י-יודען וועלען עפענען די טיר פאַר ווייטערע מיליאָ-נען. דערינבער איז היינט דער א"י-חלוץ דער פיה-רער פון דער געזעלשאַפט. דאָ ענטשטעהען ווערטען פון דער איבעיגקייט, בעת אַלדאָס אַנדערע אויף דער וועלט וואַקעלט זיך. עס פרעהט מיך, האָט ד"ר וויצ-מאַן געענדיגט, דאָס איך זעה דאָ פיל יוגענד. די דאָזיגע יוגענד וועט האָבען אַ שעהנער און לייכ-טער לעבען ווי מיר, דער עלטערער דור.

נאָך אַ שלוס-וואָרט פון קורט בלומענפעלד און „התקוה"-געזאַנג איז די פערזאַמלונג געשלאָסען געוואָרען.

דעם צווייטען רעפעראט האָט ד"ר וויצמאַן געהאַלטען אין קראל-זאַל. דער אָוועגד איז איינגע-אָרדענט געוואָרען דורך דער דייטשער סעקציע פון דער יודישער אַגענץ. אין אָבוועזענהייט פון דירעק-טאָר אָסקאַר וואַסערמאַן, וועלכער האָט ד"ר וויצ-מאַנ'ען צוגעשיקט אַ הערצליכע בעגריסונגס-דע-פעשע, האָט דעם פאָרזיץ געפיהרט ראַבינער ד"ר בעק, וועלכער האָט בעגריסט דעם גאַסט. רעדעס האָבען אויך געהאַלטען שטאַט-ראַטמאַן ברונא אש און ד"ר אַרטור האַנטקע, וועלכער האָט געגעבען אַ בילד פון די ווירטשאַפטליכע אויסזיכטען פון א"י.

ד"ר וויצמאַן ווערט אויפגענומען מיט לאַנג-דויערענדע אַפּלאָדיסמענטען. דער רעדנער שיל-דערט דאָס בילד פון דער יודישער לאַגע אויף דער וועלט. אויב אַמאָל איז די יודען אין איין לאַנד געווען גוט און אין דעם אַנדערען — שלעכט,

געהט היינט די יודען אומעטום שלעכט

היינט איז די צוטיילונג אַנ'אַנדערע: לענדער, אין וועלכע יודען קענען נישט לעבען, און לענדער, וואו מען וויל יודען נישט אַריינלאָזען. דער איינצי-גער אויסוועג איז אויסבויען די פעלקער-רעכטליך געזיכערטע היים אין א"י.

ד"ר וויצמאַן ענדיגט מיט דער בעמערקונג: די אַרבייט אין א"י שטיצט זיך אויף די יודישע בעגריפען פון יושר און צדק. דאָס ווערק מוז וואַקסען. מען וועט אונז אורטיילען לויט אונזערע מעשים, לויט דעם, ווי ווייט מיר זענען אוועק מיט אונזער ווערק. מיין גלויבען איז, אַז דאָס ווערק וועט קיינמאָל נישט אונטערגעהען. אפשר וועט נאָך פון א"י, וואָס האָט דער וועלט געגעבען אַזוי פיל לעהרע, אַרויסגעהען די נייע תורה: ווי מען לעבט אין שלום און אַרבייט. א"י איז דאָס לאַנד, אין וועלכען עס האָט געווירקט דער ערשטער מבשר - שלום, ישעיהו-הנביא.

נאָך קורצע רעדעס פון קורט בלומענפעלד און ד"ר שמריהו לעווין איז דער אָוועגד געשלאָסען געוואָרען.

עקסמיסיע פון היטלעראווצעס

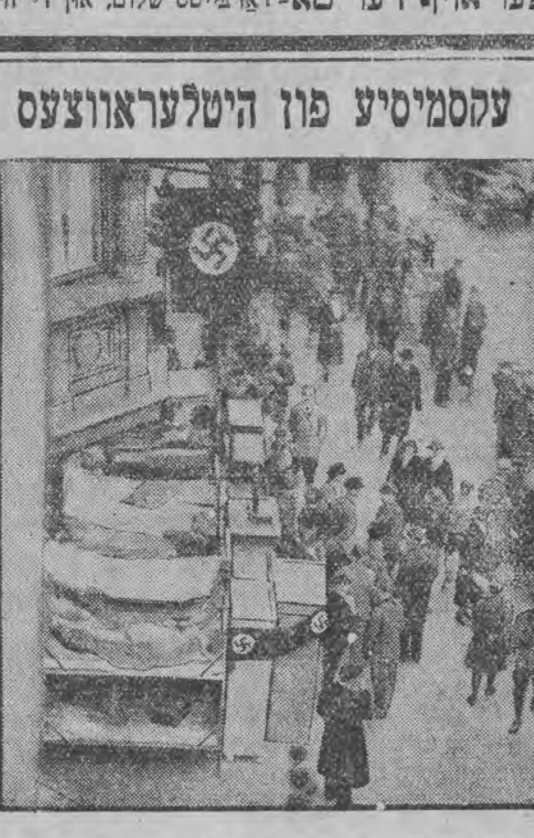

בערלינער פאליציי ווארפט ארויס די נאציאָנאל-סאָציאַליסטען פון זייער היים.

דענעמאַרק רעדוצירט די דעקונג אין גאלד

קאָפּענהאַגען, 14 (ספ. טעל.) די דענישע רעגירונג האָט בעשלאָסען אויף דער צייט ביז'ן 31 יולי 1932 צו רעדוצירען די דעקונג פון די באנקנאָטען מיט גאָלד ביז איין דריטעל.

דער מעטאל-פאָנד אויף צו דעקען די באנק נאָטען האָט לויט עתה בעטראָפען 50 פראָצענט פונ'ם פערקעהר.

די דאָזיגע פעראָרדענונג ווערט מאָטיווירט מיט דער נויטווענדיגקייט צוצופאסען די דעקונג צו די געענדערטע פינאַנץ-פערהעלטענישען אויף דער וועלט.

לאדז 15 אָקטאָבער 1931

„נייער פאָלקסבלאַט"

לאדז 15 אָקטאָבער 1931

ווען דער אָרימאַן ווערט אַ יחסן

אַ שטיקעלע טרייסט.

ס'האָט זיך געדוכט, אַמעריקע איז דאָס רייכסטע לאַנד אין דער וועלט און פוילען — צווישען די אָרימסטע.

זעהען מיר איצט, אַז די אַמעריקאַנער רייכקייט איז אַ גוזמא. אמת, זי האָט טאַקע אַריינגעצויגען אַ העלפט גאָלד פון דער גאַנצער וועלט אין איהרע סייפען, אָבער דאָך האָט דער איצטיגער שטורעם איהר אויפגעטרייסעלט.

וואָס איז די סיבה? ווייזט זיך אַרויס אַזאַ מעשה: אַמעריקא האָט טאַקע פינף מיליאַרד גאָלד אויף די דריי מיליאַרד אַסיגנאַציעס וואָס די בענק האָבען עמיסירט. אָבער אַמעריקא פערמאָגט אַ סך מאָל מעהר דאָלאַרען, ווי די סומע פון די עמיסיעס בלויז די בענק זענען שולדיג אַכציג מיליאַרד דאָלאַר, און איצט, אין דער אויפטרייסלעניש, איז וויכטיג וואָס די באַנק וועלכע האָט דעם דאָלאַר געדרוקט קען פאַר איהם בעצאָהלען אין גאָלד ממש אַלע בענק וואָס האָבען ביי עמיצען גענומען אַ דאָלאַרען רעפּאָזיט, דאַרפען צאָהלען אין גאָלד, און דערויף איז נויטיג אַזאַ גרויסער קוואַנטום פונ'ם קלינגענדיגען מעטאַל, וואָס די גאַנצע וועלט פערמאַגט עס נישט...

הייסט עס, אַז די גאָלד־דעקונג פון אַמעריקע איז געוואָרען אַ בלאָף, ממילא איז אויך די גאַנצע עשירות בלויז אַנ'אויפגעבלאָזענע.

און אינ'ם איצטיגען מאָמענט ווען אַלע וואַלוטעס האָבען זיך אַרונטערגעבויגען, שטייט אונזער זלאָטע פעסט. און נישט בלויז דער זלאָטע, נאָר בכלל איז אין לאַנד נישט קענטיג קיין פּאַניק.

פערשטעהט זיך, דער אָרימאַן האָט נישט וואָס צו פערלירען, אין פוילען האָט קיינער נישט קיין גרויסע געלדער, אויף די בענק זענען נישט פערשולדיגט איבער די קעפּ. דאָס פערמעגען פונ'ם פוילישען בירגער בעשטעהט אין אומבעוועגליכע גיטער, מאַשינען, נאַטור־אוצרות, און אַנדערע ווערט־זאַכען, דאָס אַלץ שטייט פעסט, נישט ווייניגער ווי גאָלד. די כאַטקע פונ'ם פויער אין די פאַבריק פונ'ם אינדוסטריעלער שטעהען רוהיג ביים דאָזיגען ווילדען אורגאַן און וועלען איהם איבערלעבען, פונקט ווי זיי האָבען איבערגעלעבט די שטורעמס פון דער וועלט מלחמה.

ס'איז אַ מיניאַטור־פערמעגען, אָבער זיכערער, ווי די אַנגעפּוישטע מיליאַרדען, וועלכע קענען פּלאַצען ווי זייפענבלאָזען.

ווייל ס'קאָן דאָך זיין, אַז די גאַנצע וועלט האָט ביז איצט געלעבט אין טעות, זי האָט זיך איינגעשמועסט, אַז זי פערמאָגט הונדערטער מיליאַרדען — אין גאָלד־ווערט, לויט די היינטיגע בעגריפען — לסוף פערמאָגט זי אַביסעלע גאָלד, וואָס קלעקט נישט צו פערטיילען אַלע קאַסעס און סייפען...

פערהאַן מאָמענטען ווען דער אָרימאַן איז אַ יחסן. למשל, ביי דער תוכחה, ווען מען רופט אויף דווקא דעם אָרימאַן, היינט איז אויף דער פינאַנציעלער וועלט געקומען די תוכחה, איז אונזער אָרימע פוילען געוואָרען די יחסנטע.

אַוודאי וועט אונזער פינאַנץ־מיניסטעריום וויסען וואָס ער האָט צו טון, אין אויב די אַלע „גרויסע" וואַלוטעס וועלען פּלאַצען.

די נייע עקספּאַנסיע־מעגליכקייטען וואָס די טעקסטיל־אינדוסטרי האָט לעצטענס אַרויסגעוויזען, מעגען אַביסעל הויבען דעם מוט. מיר קענען זיך פאָרשטעלען, וויפיל נאָכעטע מיר וואָלטען נאָך געקענט בעקליידען אין דער גרויסער וועלט ווען נישט די קאָרדאָנען און מחיצות, וואָס די פּאָליטיק האָט אויפגעשטעלט.

און גראָד די איצטיגע אויפטרייסלעניש פון די וואַלוטעס וועט פריהער אָדער שפּעטער מוזען ברענגען צו רעוויזיעס פון די מחיצות. די פעלקער, וואָס ווערען דערשטיקט אין דער ענגשאַפט, וועלכע זיי האָבען זיך אַליין געשאַפען, וועלען מוזען קומען צו הרהורי תשובה.

פ. ק.

גראַנדיעזע לויה

פון פערשטאָרבענעם יודישן גענעראַל סער דזשאָן מאָנאַש אין אויסטראַליע!

מעלבורן, (י.ט.א.) די לויה פון גענעראַל סער דזשאָן מאָנאַש, וועלכער איז בעת דער וועלט־מלחמה געוועזען הויפּט־קאָמאַנדיר פון די אויסטראַלישע בעוואָפענטע קרעפטען, איז פאָרגעקומען מיט גרויסען מיליטערישען פּאַראַד. אין דער לויה האָבען זיך בעטייליגט דעלעגאַציעס פון אַלע מיליטערישע און געזעלשאַפטליכע אָרגאַניזאַציעס און 30 טויזענד געוו. מלחמה־קאָמבאַטאַנטען. בעת דער אָרון איז אַראָפּגעלאָזען געוואָרען אין קבר אויפ'ן יודישען בית־עולם האָבען זיך געהערט האַרמאַטען סאַלוטען, די גלאָקען פון אַלע קלויסטערס האָבען געקלונגען. ביים אָפענעם קבר האָבען אָפּגעריכט תפילות 2 רבנים: ראַבי יעקב דאַנגלאַז, וועלכער איז בעת דער וועלט־מלחמה געווען הויפּט־ראַבינער פון דער אויסטראַלישער אַרמעע און ראַבי ישראל בראָדי, דער ראַבינער פון דער קילדאַ־סינאַגאָגע, וואָס דער פערשטאָרבענער גענעראַל איז געווען איינער פון איהרע גבאים.

400000 יודישע אַרבייטער אויף אוקראַינע

זייער צאָהל האָט זיך פערקלענערט אין דער לייכטער און פערגרעסערט אין דער שווערער אינדוסטריע

מאָסקווע, (יט"א) אויפ'ן יסוד פון דריי רעגיסטראַציעס פון אַלע לוין־אַרבייטער לויט זייער נאַציאָנאַלען בעשטאַנד, וואָס זענען דורכגעפיהרט געוואָרען אויף אוקראַינע אין די יאָהרען 1926, 1929 און אין אַפּריל פון היינטיגען יאָהר, איז פעסטגעשטעלט געוואָרען די צאָהל אַרבייטער פון יעדער נאַציאָנאַליטעט בעזונדער, דערונטער אויך די צאָהל און וואוקס פון יודישע אַרבייטער אויף אוקראַינע.

די מאַטעריאַלען פון די דאָזיגע דריי רעגיסטראַציעס בעווייזען, אַז דער פּראָצענט יודישע אַרבייטער אויף אוקראַינע האָט זיך פאַר די לעצטע פינף יאָהר עטוואָס פערקלענערט: אין 1926 — 12,8 פּראָצ., אין 1929 — 11,7 פּראָצ. און אין 1931 — 12,2 פּראָצענט, דאַגעגען איז אָבער די אַבסאָלוטע צאָהל יודישע אַרבייטער פאַר דער צייט אויסגעוואַקסען: אין 1926 זענען פערעגיסטרירט געוואָרען אויף אוקראַינע 274 טויזענד יודישע אַרבייטער. (צווישען זיי העכער 54 טויזענד אַרבייטסלאָזע), און די רעגיסטראַציע פון אַפּריל היינטיגעס יאָהר האָט פערצייכענט אַרום 370 טויזענד יודען־פּראָלעטאַריער. דאָס הייסט, אַז די צאָהל יודישע אַרבייטער איז פאַר די לעצטע 5 יאָהר אויסגעוואַקסען אויף 60 פּראָצענט.

ווען מען זאָל נעהמען אין אַכט, אַז אַ בעדייטענדער טייל פון די רעגיסטרירטע אַרבייטער (58 פּראָצ.) האָבען נישט געענטפערט אויף דער פראַגע פון נאַציאָנאַליטעט און, אַז אַ סך יודישע אַרבייטער האָבען זיך בעצייכענט אַלס אוקראַינער אָדער רוסען, קען מען רעכענען, אַז די פאַקטישע צאָהל יודישע אַרבייטער אויף אוקראַינע דערגרייכט אַרום 400 טויזענד.

די פערגרעסערונג פון דער צאָהל יודישע אַרבייטער געהט דער עיקר אויפ'ן חשבון פון דעם אונטערוואַקסענדיגען דור, וואָס שטראָמט אַריין פון די יודישע שטעטלעך אין די גרויסע אינדוסטריעלע צענטערן פון אוקראַינע. דאָס קען מען זעהען דערפון, וואָס צווישען יודען־לוין־אַרבייטער איז דער פּראָצענט יוגענד (ביז'ן 22 יאָהר) בעדייטענד העכער ווי צווישען אַנדערע נאַציאָנאַליטעטען.

די מאַטעריאַלען פון די דריי רעגיסטראַציעס בעווייזען אויך די איבערשיכטונג פון די פּראָפעסיעס, וואָס איז פאָרגעקומען אין דער יודישער אַרבייטערשאַפט: אנשטאָט וואָס פריהער זענען יודען דאָס רוב געווען בעשעפטיגט אין דער לייכטער אינדוסטריע, אין שניידעריי, שוסטעריי, רימעריי און אַנדערע „יודישע" פּראָפעסיעס — פערנעהמען איצט יודישע אַרבייטער גאָר אַ היבשען אָרט אין דער שווערער אינדוסטריע: באַרג־אינדוסטריע, מאַשינען־בוי און אַנדערע. איבערהויפּט שטאַרק איז די יודישע יוגענד פערטרעטען אין דער מעטאַלורגיע, וואו די צאָהל יודישע יוגענדליכע אַרבייטער דערגרייכט העכער 47 פּראָצ. פון אַלע יוגענדליכע.

דער פּראָצענט יודען־מעטאַליסטען איז אין די לעצטע 5 יאָהר פערגרעסערט געוואָרען אויף מעהר ווי 150 פּראָצ. און צווישען די באַרג־אַרבייטער כמעט אויף 300 פּראָצ. אין דער זעלבער צייט האָט זיך כמעט אויף 20 פּראָצ. פערקלענערט די צאָהל יודישע שניידער און כעמישע אַרבייטער, דעססגלייכען איז אויך קלענער געוואָרען דער פּראָצענט יודישע אַרבייטער אין דער לעדער־, דרוקער־ און שפּייז־אינדוסטריע.

דער שנעלער רעלאַטיווער וואוקס פון יודישע אַרבייטער צווישען מעטאַליסטען און באַרג־אַרבייטער דערקלערט זיך דערמיט, וואָס פאַר דער רעוואָלוציע האָבען יודען כמעט נישט געהאַט קיין צוטריט צו די דאָזיגע אינדוסטריען.

הונגער, באַנדיטיזם, מענשענפרעסעריי

אַ שרעקליך בילד פון היינטיגען כינע

דער ספּעציעלער קאָרעספּאָנדענט פון פּאַריזער „ענטראַן־סיזשאַן" רייזט איצט אַרום איבער כינא, ער שילדערט מוראדיגע בילדער פון נויט, וואָס הערשט אין דעם גרויסען לאַנד פון ווייטען מזרח.

דער כינעזישער אינערן־מיניסטער האָט אָפיציעל פעסטגעשטעלט, אַז אין כינע געפינען זיך איצט 200 מיליאָן אַרבייטסלאָזע. מ'קאָן זיך גאָר נישט פאָרשטעלען, וואָס עס בעדייט די דאָזיגע ציפער. פון וואָס לעבען אָט די אַלע אומגליקליכע? זיי דערנעהרען זיך מיט קאָרע פון די ביימער, וועלכע זיי טרוקענען. אין איניגע ערטער האָט זיך אויף אַ געוואַלדיגען אופן ענטוויקעלט דער פרויען־האַנדעל. די כינעזער פערקויפען זייערע פרויען און טעכטער צו די סוחרים אין דרום פאַר אַ הייפעל רייז אָדער פאַר אַ ביסעל תבואה.

איך האָב געזעהן מיט מיינע אייגענע אויגען — דערצעהלט דער קאָרעספּאָנדענט — טויטע מענשען־קערפּערס, האַלב צופרעסענע, איך בין געווען אַנ'עדות פון געיעג אויף הינד, פעטע הינד, ווייל זיי האָבען זיך דערנעהרט מיט מענשליכע קערפּערס.

און דאָך לעבען מענשען ווי עס איז, פון צייט צו צייט קומט אַראָפּ, עפּעס ווי דורך אַ נס, אַ טראַנספּאָרט מיט עסנוואַרג. אין גרעסטן טייל פאַלן, ווערען די טראַנספּאָרטן צוראַבירט פריהער נאָך, איידער זיי קומען אָן אויפ'ן אָרט. און דעריבער האַלטן זיך די באַנדיטן בעסער און לייכטער אויף, ווי די איבעריגע בעפעלקערונג. אַ חוץ דעם קומען אָפט פאָר קאַטאַסטראָפעס מיט די צוגען, ווייל אומעטום זענען די שינעס און די באַהן־ליניעס פערניכטעט. איבעריגענס איז אין כינע פאַרהאַן סך הכל נישט מעהר ווי 10 טויזענד קילאָמעטער באַהן־ליניעס.

הונגער, אַנשטעקנדע קראַנקהייטען, מענשען־פרעסעריי — אָט דאָס הערשט איצט איבערן גאַנצען שטח פון צפון־כינע, וואו ס'איז פאַריבער די שרעקליכע סטיכיע פון וואַסער. אין האנקאו הערשט כאָלערע און דושומע, וועלכע רויבט צו צעהנדליגער טויזענדער מענשען.

ריזיגע שטחים פון כינע געפינען זיך אונטער דער הערשאַפט פון באַנדיטען־שייקעס. די נאַנקינער רעגירונג האָט פונאַנדערגעלאָזט דעם גרעסטען טייל פון איהר מיליטער, ווייל זי האָט די זעלנער נישט געקאָנט אויסהאַלטען. האָבען זיי געבילדעט באַנדיטען־באַנדעס, וועלכע טעראָריזירען די אַזוי אויך דערשלאָגענע בעפעלקערונג. די באַנדיטען בעפאַלען טראַנספּאָרטען, רייזענדער און וואַנדערער און נעהמען ביי זיי צו גאָר די זאַפּאַסען פון עסנוואַרג. קיין אַנדערע זאַכען נעהמען זיי נישט, ווייל דאָס האָט נישט קיין שום ווערט. אין פיל ערטער ווערען די באַנדיטען פערוואַנדעלט אין ווילדע בעסטיעס, אין מענשען־פרעסערס, זיי וואַרפען זיך אַפילו אויף קראַנקע, אויף קינדער, אויף וועהרלאָזע פרויען; זיי דערהרג'ענען זייערע קרבנות און עסען דאַן אויף זייער פלייש. מ'איז נישט ווייט די צייט, ווען אַפילו זעלנער פון דער רעגולערער אַרמעי וועלען אָנהויבען הרג'ענען איינער דעם צווייטען, כדי צו שטילען דעם הונגער.

מיט וואָס זאָל מען פערטרעטען דאָס גאָלד?

עס ווערען אַרויסגערוקט פערשידענע פּראָיעקטען

דאָס גאָלד אַלס יסוד פון געלד־סיסטעם האָט באַנקראָטירט. מיט וואָס זאָל מען דאָס גאָלד פערטרעטען? אָט די פראַגע שטעלט דער „ראָבאָטניק" און ענטפערט:

„די קאַפּיטאַליסטישע וועלט איז געשטעלט געוואָרען פאַר אַ פּראָבלעם, מיט וועלכען זי קאָן זיך נישט געבען קיין עצה. די הערשאַפט פון גאָלד האָט זיך אַרויסגעוויזען פאַר שעדליך. צי זאָל מען פערניכטען די הערשאַפט פון גאָלד, אָדער זאָל מען דאָס גאָלד אינגאַנצען דעטראָניזירען?

פּראָיעקטען שיטען זיך, ווי פון אַרבעל אַרויס. איניגע לעגען פאָר, מען זאָל פערקלענערן דעם דעקונגס־פוס פון גאָלד פאַר באַנקנאָטען. די איצטיגע דעקונג פון 30—40 פּראָצענט איז דאָך נישט מעהר, ווי אַ טראַדיציע, מ'קאָן זיך אָפּרעדען, אַז די דעקונג זאָל זיין נישט העכער פאַר 20 פּראָצענט. אַנדערע, מעהרסטענטיילס ענגלענדער, לעגען פאָר, אַז אַנ'אינטערנאַציאָנאַלע גאָלד־קאָנפערענץ זאָל בעסער פונאַנדערטיילען די גאָלד־זאַפּאַסען; עס זענען אַפילו פאַרהאַן פּראָיעקטען פון איין עמיסיע־באַנק פאַר דער גאַנצער וועלט; די באַנק זאָל אַרויסגעבען באַנקנאָטען אויף אַ משכון פון גאָלד. דער קאָנסערוואַטיווער עקאָנאָמיסט פּראָפ. קאַסעל פּראָיעקטירט אַ זעהר קאָמפּליצירטען אינטערנאַציאָנאַלען קרעדיט־אַפּאַראַט, וואָס צילט צו הויבען און סטאַביליזירען די פּרייזען און זאָל ברענגען צו אַ סטאַביליזאַציע פון גאָלד. ענדליך זענען פאַרהאַן שטימען, וואָס לעגען פאָר צו פערגעסען אָן גאָלד און שטיצען דאָס געלד אויפ'ן ווערט פון סחורות, שאַפען אַ מין „ווירטשאַפטס־פּאַריטעט".

אָבער דאָס געלד־סיסטעם שטיצט זיך אויף גאָלד און די פעהלערען פונ'ם סיסטעם געהערען צו די יסודות פון דער קאַפּיטאַליסטישער אָרדנונג אָהן דער ענדערונג פון דער אָרדנונג וועט מען נישט בעזייטיגען די סיבות פון די קריזיסען, וואָס חזר'ען זיך איבער".

הינטער די קוליסען פון האַראַק־פּראָצעס

דער אינטערעס פאַר'ן פּסק־דין ווערט נישט שוואַכער. — פערשוואונדען וויכטיגע דאָקומענטען

פּראַג, (יט"א) דער אורטייל אין האַראַק־פּראָצעס האָט אין מזרח־סלאָוואַקיי אַרויסגערופען שטימונגען, וואָס זענען עלול צו ווירקען פאַטאַל אויפ'ן צוזאַמענלעבען פון די בעזונדערע בעפעלקערונגס־טיילען. צווישען די יודען אין פרעשאָוו איז אויסגעבראָכען אַ באַיקאָט־בעוועגונג, וואָס איז געווענדעט געגען אַלע אינסטיטוציעס, וואָס ווערען אויסגעהאַלטען דורך די לעניאָגערען־פּעראייבען, ווי קינאָס, קאַפע־הייזער א. א. דער האַראַק־אורטייל האָט אויך געהאַט זיין טיפע ווירקונג אויף די מאַסען פון דער סלאָוואַקישער בעפעלקערונג.

עס ווערען איצט בעקאַנט פּרטים פון דער פאָרגעשיכטע פונ'ם פּראַגער פּראָצעס. עס ווייזט זיך אַרויס, אַז די לעגיאָנערען־אָפּטיילונג פון קריגס־מיניסטעריום האָט גאַנץ אָפען אינטערוועניִרט אין פרעשאָווער געריכט, „אַז דער האַראַק־פּראָצעס זאָל איבערגעטראָגען ווערען פון פרעשאָוו קיין פּראַג, מחמת אין פרעשאָוו וואוינען צופיל יודען"... דערביי האָט זיך דאָס מיניסטעריום פערופען אויף „נאַציאָנאַלע און פּאָליטישע מאָטיוון".

מען רעדט אויך זעהר פיל וועגען דער בעקאַנטער געהיימנישפולער פערשווינדונג פון ערשט־ראַנגיג־וויכטיגע בעשולדיגונגס־דאָקומענטען פון דעם האַראַק־מאַטעריאַלען־טראַנספּאָרט, וואָס איז אי־בערגעשיקט געוואָרען פון פרעשאָוו קיין פּראַג. די דאָקומענטען זענען פערשוואונדען געוואָרען אונטערוועגס, און דאָס געריכט האָט נישט אונטערגענומען קיין שום שריט זיי אויפצוזוכען אָדער ווייניגסטענס צוציהען די שולדיגע צו דיסציפּלינאַר פעראַנטוואָרטליכקייט.

דער אינטערעס אין אַלע שיכטען פון דער בעפעלקערונג פאַר דעם האַראַק־פּראָצעס איז די גאַנצע צייט נאָך זעהר שטאַרק. עס הערען נישט אויף די פערשידענע קאָמענטאַרען פון פּסק־דין און די פערהעלטענישען, אין וועלכע ער איז אַרויסגעגעבען געוואָרען. מיט גרויס שפּאַנונג ווערט ערוואַרט, בעזונדערס אין דער פּראָגרעסיווער עפענטליכער מיינונג, דער בעשלוס פון אויבערשטען געריכטס־טריבונאַל וועגען דער אונגילטיגקייטס־אָנקלאַגע, וואָס איז אַריינגעטראָגען געוואָרען דורך דעם פּראָקוראָר געגען ווערדיקט פון געשוואוירענע געריכט. דער בעשלוס פון אויבערשטען טריבונאַל זאָל פערעפענטליכט ווערען אין די נאָהענטסטע טעג.

Prywatne POGOTOWIE LEKARSKIE

ZIELONA 6.

Telefon 12-333

tel. 12-333

tel. 12-333

ערטיילט דרינגענדע ערצטליכע הילף אין אַלע פּלוצימדיגע פאָרפאַלען צו יעדער צייט ביי טאָג און ביינאַכט ווי אויך אין אַלע אַקושעריע און גינעקאָלאָגישע הילף.

70 יאהר יודישער שול-וועזען פון „אליאנס איזראעליט“
אין די מזרח- און באלקאן-לענדער

פאריז, (יט"א) אין צוזאַמענהאַנג מיט דער אינטערנאַציאָנאַלער קאָלאָניאַל-אויסשטעלונג איז דאָ פאַרגעקומען דער קאָנגרעס פון דער „אליאנס איזראעליט אוניווערסאל“ (כל ישראל חברים) אונטער'ן פאָרזיץ פון גענ. פלאָט-מיניסטער אַדמיראַל לאקאז, דער גענעראַל - סעקרעטאַר פון דער „אַליאנס“ ס. ביגאר האָט אויף דעם קאָנגרעס צוגעשטעלט אַ גענויעם בעריכט וועגען דער ערציהונגס וועזען, וואָס איז געפיהרט געוואָרען דורך דער „אַליאנס“ אין די מזרח און באַלקאַן-לענדער פאַר די 70 יאָהר זייט די געזעלשאַפט איז געגרינדעט געוואָרען (1862).

די ערשטע „אליאנס“-שול איז געעפענט געוואָרען אין 1862 אין מאראקא. די צווייטע שול איז געעפענט געוואָרען אין 1864 אין יאַנזשער, אין 1865 — אין באגדאַד און אין 1869 — אין אַדריאַנאָפאל. נאָך דער פראַנצויזיש-דייטשער מלחמה (1870) איז די שול-נעץ פון „אליאנס“ אויסגעברייטערט געוואָרען איבער טערקיי, בולגאַריען, גריכענלאַנד און צפון-אַפריקע. אין 1876 זיינען געווען 14 שולען. אין 1880 — 431. אין 1900 איז די צאָהל געפאַלען ביז 100 און אין 1914, ווען עס איז אויסגעבראָכען די וועלט-מלחמה, האָט די „אַליאנס“ אויסגעהאַלטען 183 שולען, וואָס זענען העזוכט געוואָרען דורך 48,000 שילער.

זייט 1918 ווערט דורך „אַליאנס“ פאָרטגעזעצט די ערציהונגס-אַרבייט. היי-יאָהר האַלט אויס די „אליאנס“ בלויז 114 שולען מיט 41.100 שילער. אין די 9 אליאַנס-שולען אין א"י לערנען זיך 3.700 שילער, חוץ אין דער יפו'ער אַגריקולטור-שול, וועלכע ווערט בעזוכט דורך 190 סטודענטען. דאָס רוב שולען זענען פון עלעמענטאַרען טיפ. די אונטערריכטס-שפראַך אין אַלע שולען איז פראַנצויזיש.

די „אליאנס“-שולען זענען אויך אָפען פאַר מוזולמענישע און קריסטליכע קינדער, וועלכע בעזוכען אָבער נישט די רעליגיאָנס-לעקציעס. געגען דער „אליאנס“ האָט מען קיינמאָל נישט אַרויסגערוקט דעם פאָרוואורף פון „נשמה-כאַפעריי“. אין פערסיען און טערקיי ווערען די „אליאנס“-שולען בעזוכט דורך קינדער פון פיל הויכע רעגירונגס-בעאַמטע.

עפילאג פון א שווערער פאמיליען-דראמע
טראגעדיע פון א פערוועטערישער פרוי און א משומדת

אַן עפּילאָג פון אַ מערקווירדיגער ראָמאַנטישער געשיכטע האָט זיך די טעג אָפגעשפּילט אין ווילנע. מיט עטליכע יאָהר צוריק איז די ווילנער פריילין סאָניע ר. — אַ טאָכטער פון אַ באַלעבאַטישער יודישער משפחה חתונה געהאַט מיט אַ לאָדזער יונגערמאַן בינקאָווסקי און איז נאָך דער חתונה, אַרויסגעפאָהרען מיט איהם קיין לאָדז.

דער מאַן איז געווען עלטער פון דער פרוי מיט אַ צעהנדליג יאָהר, און סאָניע האָט זיך אָנגעהויבען צו פערקוקען אויף יונגעלייט.

אין איין שיינעם פרימאָרגען איז סאָניע פלוצלונג בעלם געוואָרען פון שטוב.

עטוואָס שפּעטער האָט זיך דער מאַן דערוואוסט, אַז זיין פרוי האָט זיך בעקאָנט מיט אַ קריסטליכען וואַיאַזשאָר פון אַ לאָדזער קריסטליכער פירמע, אין וועלכען זי האָט זיך פערליבט און מיט וועלכען זי איז אַרויסגעפאָהרען קיין לאָדז.

די פליטה פון זיין יונגער פרוי, וועלכע האָט איבערגעלאָזט אויף זיינע הענד צוויי קליינע קינ-דער האָט אויף איהם שטאַרק געווירקט. ער איז אַראָפּגעקומען קיין ווילנע צו איהרע עלטערן און געבראַכט זיי די קינדער, דאָ איז ער שטאַרק קראַנק געוואָרען און איז געשטאָרבען.

פון דעמאָלט אָן זענען אַוועקגעגאַנגען עטליכע יאָהר, אינצווישענצייט האָבען זיך די עלטערן דערוואוסט, אַז זייער טאָכטער האָט זיך גע'שמד'ט און לעבט אין גרויס דחקות.

עהערגעכטען ווען די משפחה ר. איז געזעסען ביים טיש האָט זיך פלוצלונג געעפענט די טיר פון עס-צימער און ס'איז אַריינגעקומען די פערפאַלענע טאָכטער.

מען קאָן זיך פאָרשטעלען די סצענע, וועלכע האָט זיך אָפגעשפילט אין דער פאַמיליע ר. די משומדת האָט מיט טרעהרען אין די אויגען געבעטען מען זאָל איהר מוחל זיין. „איך וויל צוריק ווערען אַ יודיש קינד און זיין אַ מוטער פאַר מיינע קינדער“, האָט זי געהאַלטען אין איין טענה'ן.

דער גרויסער באקס-מעטש

דער אמעריקאנער שארקי דער איטאליענער קארנערא
שארקי בעזיגט קארנערא'ן

די ערפאהרונגען פון די פאריגע יאהרען האבען איבערצייגט, אז דער פילם-רעפערטואר פון קינא
„CAPITOL“
ווערט געהאלטען אויף דעם העכסטען ניוואָ, דערגרייכענדיג דעם רעקאָרד פון דער קוואַליטעט. דער איצטיגער סעזאָן וועט אייך צווישען אנדערע ברענגען נור פילמען
פון די בעסטע — די בעסטע

1) „די בלום פון אלזשיר“
א פילם וואָס איבערשטייגט מיט זיין אינהאַלט אפילו דעם פילם „מאראקא“

2) „אינזער איז די נאכט“
מעכטיגע עראָטישע דראמע, רעאליזאַציע Henri Roussel

3) „מאָנטע קארלאָ“
רעזשיסירט פון Lubicz i Janette Mac Donald

4) נייעסטער טריאומף פון אָבגאָט פון די פרויען Ramon Novarro
„סעוויל, די שטאָט פון ליבע“

5) „קייזערל. און קעניגליכער פעלדמאַרשאַל“

6) די שענסטע ליבעס-פאָרעדע, רעזשי Hans Szwarc
„לויט דער פירשטינס בעפעהל“

7) „HAI-TANG“
אט דאס זענען אונזערע קלוי-שלאָגער-פילמען.

דירעקציע פון קינא „CAPITOL“

„דער קאאפעראטאר“

עס איז ערשינען דער צעהנטער נומער (דריטער יאָהרגאַנג) פון פאָפולערען קאָאָפּעראַטיוון מאָנאַט-זשורנאַל „דער קאָאָפּעראַטאָר“ מיט פאָלגענדען אינהאַלט:

צו דער איצטיגער לאַגע — רעפ. ד"ר ה. ראָדמאַרין; דאָס פערגאַנגענע יאָהר אין דער יודישער קאָאָפּעראַטיווער בעוועגונג אין פוילען — ד"ר ב. פלינקער; וואָס אין האַרץ — דאָס פון דער פען (פעליעטאָן) — י. וואַק; פון דער קאָאָפּעראַטיווער פרעסע: דער מהות פון דער קאָאָפּעראַציע — איקס; אַרום דער אינטערנאַציאָנאַלער קאָאָפּער[illegible] גונג; דער יובילעאום פון דער עלטסטער פוילישער קאָאָפּעראַטיווער צייטשריפט א.אַז.וו.

„דער קאָאָפּעראַטאָר“ ווערט אַרויסגעגעבען דורך דעם אַלגעמיינעם קאָאָפּעראַטיווען פערבאַנד אין לעמבערג.

צעהנטער-העפט פאר אקטאבער
פון „מיעשיענטשניק זשידאווסקי“

אונטער דער רעדאַקציע פון ד"ר ז. עלענבערג האָט פאָלגענדען אינהאַלט:

אַרטור רופין: זיין אָדער נישט זיין.
חיים ארלאזאראוו: דאָס אַמעריקאַנישע יודענטום, קאפ. 5: די יודישע הורושאַזיע.
חיים לעוו: דער העברעאישער דיכטער-אַוואַנגאַרד.
ב. מ. געלבער: די יודען און דער ענין פון יודען-רעפאָרם אויף דעם פיר-יאָהריגען סיים (1788—1792).
מ. העלער: דער יודישער וויסענשאַפטליכער אינסטיטוט אין ווילנע (פון ציקל: העכערע יודישע וויסענשאַפטליכע אינסטיטוציעס אין פוילען).
י. פרענקעל: ביאַליק אין פוילען.
צבי לופט: דער ענטוויקלונגס-פלאַן פאַר ארץ-ישראל.
א. סאַרטאַקאָווער: די טראַגעדיע פון דייטשען יודענטום.
מ. באלאבאן: ביבליאָגראַפישע וועגען יודישע קהלוה אין פוילען.
[illegible] גאָטליב: שיילאָקס לעצטע טעג.
אַדמיניסטראַציע: וואַרשא, רימאַרסקע 8.
רעדאַקציע: לאָדז, פיעטריקאָווער 90.

Dr. MAZUR
צוריקגעקעהרט

DOKTOR
H. WOŁKOWYSKI
צוריקגעקעהרט
צעגעלניאַנאַ 4, טעל. 90-216
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און ווענערישע קראנקהייטען, מענער-שוועכע, אלע ארט אנאליזען, עלקטראָטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען.
נעמט אָן פון 8—2 און פון 5—9 אָוונד.
בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען.

קרבנות פון שפיאנאזש
…ציאנעל קרימינעלישער ראמא

(50

— זענט איהר עמיצען חושד? — האָט דער סער ראַלסאָן אַ פרעג געטון.

באָריס האָט אַ שאָקעל געטון מיט'ן קאָפּ, אַז נישט.

— איך קאָן נישט חושד זיין, נישט די איבערגעגעבענע פריינד, ביי וועלכע איך וואוין, און נישט די, וואָס זענען מיך געקומען מבקר חולה זיין, בעת מיין קראַנקהייט. אפשר האָב איך זיי אַליין פערניכטעט אין דער צייט, ווען איך האָב געהאַט היץ. אַלענפאַלס, האָבען זיי פאַר קיינעם נישט געקאָנט זיין אינטערעסאַנט, און נישט געקאָנט פאַר קיינעם זיין קיין סכנה. באָר לויט דער האַנדשריפט האָט מען זיך געקאָנט משער זיין, ווער ס'האָט זיי געשריבען.

— זענט איהר זיכער אין דעם?

— פולשטענדיג.... ערלויבט מיר נאָך צוגעבען עטליכע ווערטער, סער ראַלסאָן: איך בין איבערצייגט, אַז ווען זי האָט אַרויסגענומען די דאָקומענטען פון אייער קאַסע, האָט זי עס געטון צום ערשטען מאָל... זי האָט נישט געקאָנטביישטיין דעם פלוצלונגען שטאַרקען נסיון.

— איך וואָלט אויך אַזוי געוואָלט גלויבען! — האָט טרויעריג בעמערקט דער סער ראָבערט.

— איהר דאַרפט עס גלויבען, סער ראָבערט, ווייל אַזוי איז עס טאַקע. ווען ס'וואָלט אַזוי נישט געווען, וואָלט זי זיך קודם געווענדט צו מיר נאָך אַן עצה, און איך וואָלט איהר, זעלבסטפערשטענדליך, אָפגערעדט דאָס צו טון.

ער איז ענטשוויגען געוואָרען און געקוקט דערשראָקען אויפ'ן סער ראָבערט:

דעם באַראָנס פנים איז געוואָרען, ווי פערגליווערט, און די אויגען האָבען זיך מיט אַ מאָדנעם אויסדרוק איינגעקוקט אינ'ם שפיגעל אויף דער וואַנד.

— ענטשולדיגט, — האָט זיך רוהיג אָפגערופען דער סער ראָבערט, נישט אָפּווענדענדיג זיין בליק פונ'ם שפיגעל, און אַ דרוק-טוענדיג דאָס קנעפּעל פונ'ם עלעקטרישען גלעקעל.

— דערלויבט מיר אייך צו העלפען, — האָט באַריס שנעל פאָרגעשלאָגען, און איז ענטשוויגען געוואָרען, מחמת דער באַראָנעט האָט איהם אָפגעשטעלט מיט אַן אומגעדולדיגער בעוועגונג.

דער סער ראָבערט האָט זיך אָנגעשטרענגט צו עפּעס צוגעהערט.

עס זענען אַדורך צוויי מינוט.

אין כינעזישען גאַסט-צימער איז אַריין טאָמסאָן.

— אַך, דאָס זענט איהר טאָמסאָן? — האָט ראַלסאָן רוהיג געזאָגט — איך האָב געמיינט, אַז איהר זענט אַוועק פון שטוב?

— איך בין געקומען מיט עטליכע מינוט צוריק, סער.

— וואו איז פערקינס?

— אונטען, סער... ער עסט מיטאָג.

— אַהאַ, צינדט, ביטע, אָן די ליכט אינ'ם בודואַר פון דער לעדי ראַלסאָן... ניין, גייט אַהין גלייך אַריין. — האָט ער צוגעגעבען, ווען טאָמסאָן האָט זיך געלאָזט גיין צו דער טיר, דורך וועלכער ער איז אַריין.

— שוין, — האָט געענטפערט דער קאָמערדינער און אָפרוקענדיג די פאָרטיערע מיט'ן דראָקאָן, און אָנצינדענדיג אין בודואַר דאָס ליכט, איז ער צוריק אַריין נאָך בעפעהלען.

— איך האָב אייך געוואָלט ווייזען דעם צימער, הער מעליקאוו, דאָס איז דער בודואַר פון מיין פרוי... רוקט צו מיין פאָטעל, טאָמסאָן.

מיט אַן אויפמערקזאַמען, פערדעכטיגען בליק האָט דער באַראָנעט בעטראַכט דעם קליינעם בודואַר.

— די טיר יענע איז אָפען — האָט ער בעמערקט — מאַכט זי צו, טאָמסאָן, און גיט מיר דעם שליסעל.

דער קאַמערדינער האָט זיך שוויגענדיג געפאָלגט.

— איך דאַנק אייך... איהר קאָנט גיין. איך וועל אייך אָנקלינגען, ווען עס וועט זיין נויטיג.

טאָמסאָן איז אַ דורך דעם כינעזישען גאַסט-צימער, מאַשינאַל פערריכט דאָס פייער אין קאַמין פונ'ם שלאָפצימער, און איז אַרונטערגעגאַנגען אין זיין צימער, וואַרטענדיג אויף אַ קלונג.

עס איז אַ דורך אַ האַלבע שעה, ביז דער באַראָנעט האָט איהם אַרויסגערופען.

דער סער ראָבערט איז געזעסען אַליין אינ'ם גאַסט-צימער.

די פאָרטיערען פונ'ם בודואַר זענען געווען פערבאַנדערגערוקט, אָבער די טירען זענען געווען צוגעמאַכט

דער הער און דער דינער האָבען עטליכע סעקונדען געשוויגען.

— פון ווען אַן האָט איהר מיך אָנגעהויבען נאָכשפּיאָנירען, טאָמסאָן? — האָט סער ראָבערט רוהיג, געלאַסען אַ פרעג געטון.

— איך האָב עס פריהער קיינמאָל נישט געטון, סער.

— הם... איך ווייס נישט, צי דאַרף איך אייך גלויבען.... אַלענפאַלס, לייקענט איהר, נישט, אַז איהר האָט מיך היינט אינאָווענד נאָכשפיאָנירט.. אפשר וועט איהר מיר דערקלערען, פאַרוואָס איהר האָט עס געטון?

— איך האָב זיך צופעליג דערוואוסט, אַז איהר וואַרט אויף דעם דאָזיגען רוסישען הער, און איך האָב אַ טראַכט געטון, אַז עס קאָן זיין געפעהרליך איבערצולאָזען אייך מיט איהם אַליין.

— אַז איך וועל אייך אָנהויבען צו צאָהלען דער פאַר, איהר זאָלט טראַכטען, וו'עט איך אייך פריהער זאָגען, — האָט דער סער ראָבערט שטרענג אויסגערופען — און דערווייל בין איך נאָך אַליין פעהיג צו טראַכטען וועגען זיך, טאָמסאָן.

דאָס פנים פונ'ם אַלטען קאַמערדינער האָט בעזוועז אַ צוק געטון.

— ענטשולדיגט, סער ראָבערט. איך האָב געהאַנדעלט נישט ריכטיג. מעהר וועט עס שוין נישט זיין. איך... איך האָב טריי און עהרליך געדינט לאַנגע יאָהרען.

— יאָ, ריכטיג.... אָבער אין דער צוקונפט בעט איך צו געדענקען, אַז איבערגעטריבענע פלייסיגקייט ברענגט שאָדען. גיט אַ רוף פערקינסען און הייסט איהם, ער זאָל מיך אַריינלייגען אין בעט.

— שוין, סער!

(פאָרטזעצונג קומט).

קעניג פייזול פון איראק אין ירושלים

שוין לאנג האט ירושלים נישט געזעהען אזא פייערליכען קבלת פנים ווי דער וואס איז אראנזשירט געווארען פאר דעם קעניג פון איראק פייזול דער ערשטער.

שבת, דעם 26־טען סעפטעמבער, איז דער קעניג אנגעקומען קיין ירושלים, די באהן - סטאציע איז געווען פארפוצט מיט די טייערסטע טעפיכער און באהאנגען מיט איראקישע און ענגלישע פאהנען.

פון גאנץ פריה אן האבען גרויסע מאסען אנגעהויבען צו שטראמען צו דער סטאציע און האבען זיך צוזעצט אויף די בערגלעך ארום נישט האבענדיג קיין געלעגענהייט אריינצוגעהן אינעווייניג. אויף דעם גרויסען פלאץ פאר דער סטאציע זענען געשטאנען א סך ענגלישע סאלדאטען רייטער און פוסגעהער און א גרויסע צאהל ענגלישע פאליציאנטען אונטער דער קאמאנדע פון דעם נייעם שעף פון דער פאליציי ה' ספייסער.

ארום ניין א זייגער האבען אנגעהויבען צו קומען די איינגעלאדענע: קאנסולען מיט זייערע דינער, רעליגיאנס־פארשטעהער, הויכע רעגירונגס־בעאמטע, די פארשטעהער פון דעם מוניציפאליטעט מיט ראגעב עפענדי נאשאשיבי אן דער שפיץ.

אלס פארשטעהער פון דער יודישער אגענץ איז ערשינען דר. ארלאזאראף, אין נאמען פון "ועד הלאומי" ה' בן צבי און א. אלמאליח. עס זענען אויך געקומען די פארשטעהער פון אלע היגע יודישע און אראבישע צייטונגען און אויך פארשטעהער פון פרעמדע צייטונגען.

אין נאמען פון אגודת ישראל איז געקומען הרב בלוי, ווייל הרב זאנענפעלד האט צוליב שבת נישט געקענט אנוועזענד זיין.

די אראבישע סקויטען האבען געהאלטען אָרד־נונג. נאך ניין איז ערשינען דער ממלא מקום פון הייקאמיסאר מר. יאנג, און דער פאליציי־ארקעסטער האט אויפגעשפילט דעם ענגלישען הימן.

פונקט האלב צעהן איז די באהן אנגעקומען. ביים פענסטער האט זיך בעוויזען דער קעניג פייזול מיט א שמייכעל אויפ'ן פנים און האט בעגריסט אלע, וואס האבען איהם ערווארטעט. אין וואגאן זענען געזעסען דער מופטי פון ירושלים, אסאף נאשאשיבי, אאוני אבדול־האדי און אנדערע אראבישע חשובע פערזענליכקייטען וועלכע האבען דעם קעניג ערווארטעט אין לוד, מיט'ן קעניג צוזאמען זענען אנגעקומען זיין הויז־וועכטער, זיין פינאנץ־מיניסטער און טאהסין ביי כאדרי.

יאנג האט באלד אנגעהויבען פארצושטעלען פאר'ן קעניג אלע אנוועזענדע. ה' אלמאליח האט מיט זיין מאיעסטעט גערעדט אראביש און ענטשולדיגט דעם ספרדישען טשיף רבי הרב יעקב מאיר פאר זיין אבוועזנהייט ווייל עס איז שבת און צוליב זיין עלטער קען ער אזא וועג נישט קומען צו פוס.

ה"ר. נארד, דער עלטסטער פון די ירושלימער קאנסולען, דער דייטשער קאנסול, האט פארגעשטעלט די אנדערע קאנסולען, נאך די דאזיגע בעגעגניש זענען אלע ארויס פון דער סטאציע. אין דרויסען האט דער ארקעסטער געשפילט דעם איראקישען הימן און דאס מיליטער האט לכבוד דעם קעניג אויפגעהויבען דאס געוועהר.

דער קעניג האט זיך אפגעשטעלט ביים הייקאמיסאר אין הויז און דארט געגעסען מיטאג צוזאמען מיט די נכבדים, פון דער רעגירונג. פיער א זייגער נאכמיטאג האט ער בעזוכט דעם אמאר מעטשעט וואו דער גראנד מופטי האט איהם ערווארטעט און פון דארט האבען זיי בעזוכט דעם קבר פון עקס־קעניג הוסיין דער פאטער פון קעניג הוסיין.

דער רעדאקטאר פון „פאלאסטין" האט געהאט אן אינטערוויו מיט'ן קעניג וועגען פראגען וועלכע שטעהען אויף דער טאג־ארדנונג.

אויף דער פראגע וואס פאר אן איינדרוק טערקיי האט אויף איהם געמאכט נאך דער רעוואלוציע און צי ער ווינשט אויך די אראבער אזעלכע איבערקעהרענישען, האט דער קעניג געענטפערט אז טערקיי האט אויף איהם געמאכט א שטארקען רושם אבער דאס וואס פאסט פאר טערקיי פאסט נישט פאר די אראבישע לענדער, ער ווינשט זיך נאר אז אראביען זאל זיך אזוי שנעל ענטוויקלען ווי טערקיי.

וועגען דער אראבישער איינגיקייט האט דער קעניג געזאגט, אז דאס וועט נאר דעמאלט קענען פערווירקליכט ווערען ווען אלע אראבער וועלען זיין איינשטימיג און מיט איין מיינונג.

וועגען די בעציהונגען פון דער איראקישער רעגירונג צו די מינאריטעטען האט דער קעניג געענטפערט, אז אלע איינוואוינער פון איראק זענען גלייכבערעכטיגט.

זונטאג אין דער פריה איז דער קעניג מיט זיין סוויטע אפגעפאהרען נאך אמאן (עבר הירדן), און דינסטאג אין דער פריה איז ער אפגעפלויגען אין זיין פריוואטען עראפלאן נאך באגדאד די הויפט־שטאט פון זיין קעניגרייך.

א. גאלדשטיין.

אין 36 שעה איבער'ן אקעאן

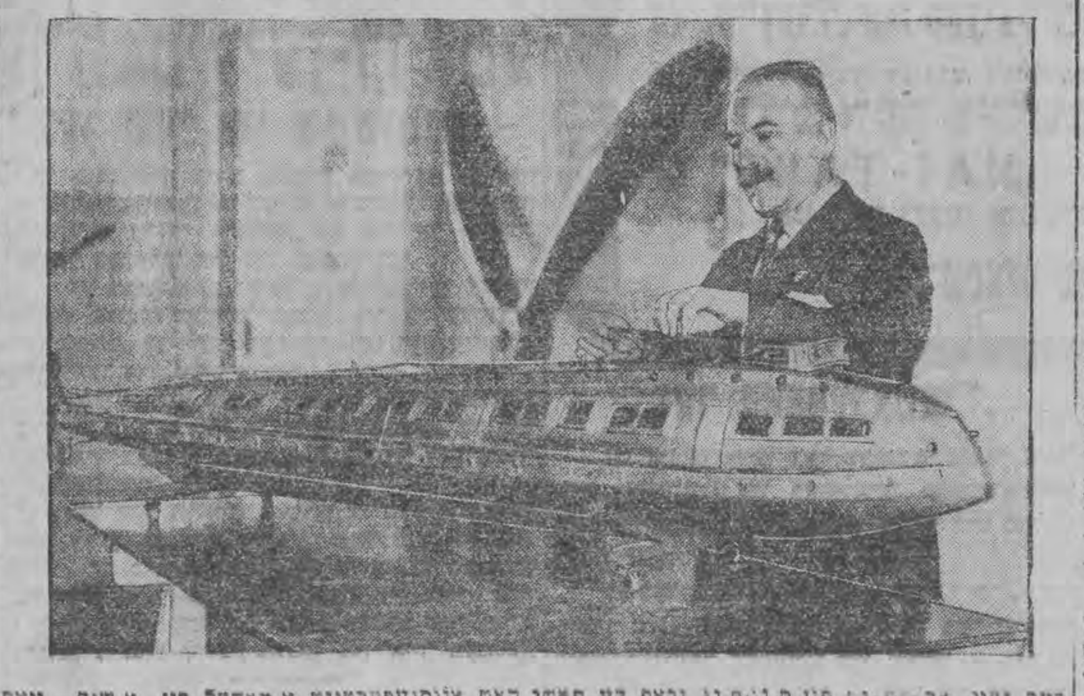

דער געוו. ארגאנ... פון ס נ... גראף דע פאשי האט אויסגעפערטיגט א מאדעל פון א שיף, וואס זאל קאנען, ווי ער בעהויפט, מאכען די רייזע פון איירא פא קיין אמעריק אדער צוריק אין 36 שעה.

ד"ר שאכט

געוו. פרעזידענט פון דער דייטשער רייכסבאנק, האט אויפ'ן צוזאמענפאהר פון די נאציאנאלע אין הארצבורג שארף אנגעגריפען די פינאנץ־פאליטיק פון דער דייטשער רעגירונג

גליל ווערט א וויכטיגער עטאפ אין דער לופט־קאמוניקאציע

לאנדאן (יט"א) דער גליל ווערט פערוואנדעלט אין א וויכטיגען עטאפ אין דער לופט־קאמוניקאציע מיט אינדיען אין צוזאמענהאנג מיט'ן איבערטראגען שוין פון קומענדען שבת די לופט־סטאציע פון עזה קיין טבריה. אין טבריה וועלען די פאסאזשירען און פאסט ווייטער אפפליהען מיט אעראפלאנען קיין סעמאק.

ווי יט"א ווערט געוואהר, האט די ענדערונג פון לופט וועג נישט נאר בעצוועקט איינצושפארען 12 שעה אין דער רייזע־צייט, נאר זיי שטעהען אויך אין פערבינדונג מיט פערוואנדלען חיפה אין דעם וויכטיגסטען צענטער פאר לאנדס לופט־, און ים־קאמוניקאציע אויף דעם נאהענטען מזרח. די אעראפלאנען וועלען אויך זיך פערהאלטען אין חיפה, ווי נאר עס וועט דארט געבויט ווערען דער אעראדראם.

ווירטשאפטליכע נויט פון די יודען אין טראנסילוואניען

בוקארעשט (יט"א) צוליב דער קאטאסטראפאלער ווירטשאפטליכער לאגע פון דער יודישער בעפעלקערונג אין מארמאראש־געביט האט די „יודישע פארטיי" אין טראנסילוואניען צונויפגערופען קיין טיגעש א ווירטשאפטליכע קאנפערענץ, וועלכע זאל בעטראכטען די מעגליכקייטען פון באלדיגער הילף פאר דער ארטיגער יודישער בעפעלקערונג. אין דער קאנפערענץ וועלען זיך אויך בעטייליגען פארשטעהער פון בערלינער „פונדיישאן".

דאקטוירים־קאמער געגען אויסלענדישע דאקטוירים אין טשעכיען

פראג, (יט"א) די מעהריש־שלעזישע דאקטוירים־קאמער האט איבערגעשיקט דעם מיניסטעריום פאר ארבייט און סאציאלען שוץ א רעזאלוציע, אין וועלכער די קאמער פאדערט אויף די רעגירונג נישט צו דערלאזען אויסלענדישע דאקטוירים צו דער מעדיצינישער פראקטיק אין טשעכאסלאוואקיי, וואו די אויסלענדער פערשארפען אונגעוועהנליך די קאנקורענץ אין דאקטוירים־שטאנד. אין דער רעזאלוציע ווערט אנגעוויזען, אז טשעכישע דאקטוירים האבען נישט די זעלבע קאמפענסאציע־מעגליכקייטען אין אויסלאנד. דאס מיניסטעריום פאר סאציאלען שוץ האט די לעצטע עטליכע יאהר ערלויבט 170 אויסלענדישע מעדיצין־דאקטוירים צו בעזעצען זיך אין טשעכאסלאוואקיי.

פראנצויזען הויבען זיך אן שרעקען פאר דער שווארצער פרוי

שוין א צייט ווי עס בעווייזען זיך אין דער פראנצויזישער פרעסע פון די קאלאניעס ארטיקלען פול מיט שרעק און זארג, די לאגע אין די פראנצויזישע קאלאניעס איז א שווערע, די שטימונג צווישען די נעגער איז זעהר א דראהענדיגע. די פראנצויזישע קאלאניעס ליידען אממייסטען פון שווערען עקאנאמישען קריזיס. אין פיל ערטער ברעכען אויס קלענערע אויפשטאנדען, מיט וועלכע עס איז שווער זיך צו געבען אן עצה.

בעזונדערס שווער איז די לאגע אין אפריקע. גוטע פראנצויזישע מיליטער־לייט, אלטע קענער פון אפריקע און פון די נעגער, האלטען אין איין וואונדערען זיך. עפעס איז ער אויסגעוואקסען, עפעס קוקען שוין אנדערש זיינע אויגען אויף דעם ארום און אויף די „פראנצויזישע בעגליקער", וואס איז דא געשעהען?

ביים אונטערדריקען אן אויפשטאנד ערגעץ אין א פערווארפענעם דארף, מעג דאס זיין דער קלענסטער, דארף מען זיך שוין אנדערש שלאגען. הכלל, עס איז שוין ווייט נישט ווי אמאל, אויך אפריקע האט זיך אנגעשטעקט פון אייראפע.

און דאס איז נאך נישט אלץ. די פערוואונדערונג ווערט נאך גרעסער, ווען מען קוקט זיך צו צו דער שווארצער פרוי, צו דער נעגערין אין אפריקע. דאס איז שוין ווייט נישט די שוואכע, צושמיסענע נעגערין, וואס איז געווען א זעגעכט אפילו אין איינענעם לאנער. ניין, אויך די נעגערין איז נישט מעהר צו דערקענען. אין יעדען אויפשטאנד פערנעהמט די נעגער־פרוי אן אנגעוועהען ארט. זי איז אקטיוו, העלדיש און פערטיידיקט זיך ביז'ן לעצטען טראפען בלוט.

א פראנצויזישער אפיציר, א לאנג־יאהריגער תושב אין אפריקע, וואס האט דארטען געמאכט זיין מיליטערישע קאריערע, דערצעהלט טאקע זעהר אינטערעסאנטע זאכען וועגען דער נעגערין. דער דאזיגער אפיציר לאכט ביטער אויס אלע וויסענשאפטלייט און אנדערע אנגעוועהענע קענער פון אפריקע, וואס האבען געשריבען און דערצעהלט פערשידענע מעשיות וועגען אפריקע. דאס זענען אלץ לויט זיין מיינונג, קאבינעט־מעשיות. איהם דעם פראנצויזישען אפיציר, איז אויסגעקומען א סך צו זעהען אין אפריקע, אפטמאל זיך צו שלאגען מיט די נעגער, און ער קען גוט זייער לעבען.

קודם־כל ליקענט ער אפ די פערשידענע לעגענדעס וועגען דער נעגערין־פרוי, זי איז ווייט נישט די פאסיווע בעשעפעניש, וואס מען קויפט, און פערקויפט און וואס דארף געהארכזאם נאכגעהען איהר מאן. ניין, זי האט אויך צו זאגען איהר ווארט און שטעלט גאנץ אפט א ווידערשטאנד דעם מאן. זי בענוצט זיך טאקע מיט'ן מיטעל, וואס מען רופט ביי אונז היינט שטרייק. איהר צוהילף קומען אנדערע חברטעס. פערהאן א געריכט, וואס הערט אויס די טענות פון דער פרוי און דער מאן ווערט אפט פערמשפט.

אין דעם לעבען צווישען דעם נעגער און נעגערין זענען פערהאן וואונדערבארע מידות, וואס מיר, ווייסע, אין אייראפע וואלטען געמעגט איבערנעמען, בפרט וואלט די ווייסע פרוי געהאט זעהר פיל צו לערנען פון דער נעגערין, וואס שייך זעלבשטענדיגקייט און אנטייל אין עפענטליכען לעבען.

דער פראנצויזישער אפיציר דערצעהלט דערביי אויך עטליכע אינטערעסאנטע פאקטען.

ביי א שבט אין צענטראל־אפריקע איז פערהאן א מנהג, אז יעדער בעשלוס דארף אנגענומען ווערען דורך אלעמען, די צוזאמענקונפטען פיהרען די פרויען, ווי טרייעט מען אויך אן אויסצוגלייכען קאנפליקטען צווישען די שבטים.

מיט צוויי יאהר צוריק איז אין פראנצויזישען קאנגא אויסגעבראכען אן אויפשטאנד. מיט דעם אויפשטאנד האט אנגעפיהרט א נעגערין מיט'ן נאמען סאראנקע. זי פלעגט זיך ארומרוקען אין פראנט און בעגייסטערען די מידע און פערוואונדעטע חברים. די פראנצויזען האבען געליטען גרויסע צרות צוליב איהר. לסוף האט מען געמוזט מיט איהר אליין אונטערהאנדלען, כדי צו ליקווידירען דעם אויפשטאנד, אין דער געגענד שפילט סאראנקע די ראלע פון א הייליגע רעטערין, און זי ווערט פערהייליגט שוין באלד ווי אין פראנקרייך זשאן ד'ארק...

דער אויפשטאנד פון א גאנצע מחנה נעגערינס אין ענגלישען ניקעריגו איז שוין בעקאנט, דעמאלט האבען זיך פופציג טויזענד פרויען העלדיש געהאלטען גאנצע 25 טעג און אפגעשלאגען אלע אטאקעס פון ענגלישען מיליטער. דאס איז געווען א פא־מעלע שלאכט. בעת וועלכער אויך די ענגלענדער האבען פיל געליטען און פערלוירען.

בעת אן אויפשטאנד פיהרען די פרויען אן מיט דער שלאכט. יעדער מאן איז מחויב צו בעהמען געוועהר קעגען די „ווייסע בלוטדורשטיגע חיות". דער מאן, וואס זאגט זיך אפ, ווערט פון פרויען־ראט בעשטראפט און איזאלירט אויף לאנגע יאהרען.

דער פראנצויזישער אפיציר דערציילט וועגען א פערזאמלונג, וואס איז איהם אויסגעקומען צופעליג בייצוואוינען, מיט דער פערזאמלונג האט אנגעפיהרט א נעגערין.

זי האט גערעדט פריי, מיט ענטוזיאזם און מיט־געריסען אלעמען. איהר רעדע האט זי אנגעהויבען מיט דער בעקאנטער נעגער־לעגענדע:

...און פון וואנען קומען עס די ווייסע? געווען אמאל א נעגער וואס האט געהרגעט א צווייטען, די רציחה האט איהם נישט געלאזט רוהען, פון שרעק און מורא איז ער געווארען ווייס...

אינ'ם קאמף געגען די ווייסע ווייזען די נעגערינס ארויס מעהר פערביסענקייט ווי די נעגער. אפילו דאס אייגענע פראנצויזישע אפריקאנישע מיליטער שרעקט זיך מעהר פאר זיי, ווי פאר די מענער־נעגער.

אין די נאהענסטע יאהרען וועלען זיך די ווייסע מאכטהאבער דארפען שטארק רעכענען מיט דער ניי־געשאפענער לאגע. עס וואקסט אויס א מוראדיגער געגנער פון דער ווייסער קאלאניזאציע און ציוויליזאציע — די שווארצע פרוי, זי איז שוין ווייט נישט די בהמה. שטוב־זיצערין, קינדלערין, ווי אמאל. אין עפענטליכען לעבען פערנעהמט זי דעם ארט, וואס די אייראפעאישע פרוי האט נאך ווייט נישט דערגרייכט.

קלעפסידרעס

צו זעהר ביליגע פרייזען

בעהמט אז די דרוקעריי פון

„נייעם פאלקסבלאט"

די קלעפסידרעס ווערען אין משך פון 1 שעה אויסגעפערטיגט און פונאנדערגעקלעבט איבער דער שטאט.

היינט און פאלג. טעג!

שעהנער און פרעכטיגער קלאנג־פילם־מייסטערווערק, פול מיט רייץ פון די ווייסע לענדער לויט דער רעזשי פון William Wyler א.ג.

„שטורם"

דראמע פון ליידענשאפטען און תאוה. טראגישע ליבע פון צוויי חברים צו איין פרוי. די שעהנסטע קרעאציע פון דער מעקסיקא.קע LUPE VELEZ

אין די איבריגע ראלן:

William Boyd.

אויסער'ן פראגראם: „FOX" פלאנג־צוגאבע ווי אויך לאנד־אקטואליטעטען.

נעכסטער פראגראם:

„אובזער איז די נאכט"

אנהויב אין געוו. טעג 4.30 נאכמיטאג, שבת און זונטאג — 12.30 בייטאג פאפולערע פרייזען.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

דאָנערשטאָג 15 ד מרחשון תרצ"ב

אקטאבער

זון-אויפגאַנג 6.02
זון-אונטערגאַנג 4.46

פון האנדעלס-געריכט

אין סעפטעמבער פ. י. האָט דאָס געריכט פערפעפנטליכט אַנ'אויפּאדלאָשטש דער פירמע „טריקאָ און זייד, אינדוסטריע אַקצ. געז." (סענאַטאָרסקאַ 29). סוף מאַי די. י. איז פאָרגעקומען אַ פערזאַמלונג פון די בעלי-חובות, כדי צו שליסען אַנ'אָפּמאַך מיט דער פירמע. די פירמע האָט דאַן פאָרגעלעגט צו רעגולירען די חובות אויף 30 פראָצ. אויסצוצאָהלען אין דריי ראַטעס. דער פאָרשלאָג איז אָנגענומען געוואָרען און איז צוגעשטעלט געוואָרען דעם געריכט צו בעשטעטיגען.

נעגען דעם אָפּמאַך האָט די פירמע „י. און י. הימאַן" פאַריינגעטראָגען אַנ'אָפּאָזיציע. נעכטען האָט דאָס געריכט דעם אָפּמאַך בעשטעטיגט.

* * *

דער פירמע „בעלפינג" וועמענס אינהאָבער ס'זענען גדליה באהאריער (נאַרוטאָוויטשאַ 38) און אדאָלף זאָמערפעלד (דאַנסקאַ 48) האָט דאָס געריכט אין מאַי פ. י. פערעפענטליכט אַנ'אויפּאדלאָשטש. די געפאָלענע זענען איינגעזעצט געוואָרען אין תפיסה.

אין יוני פ. י. האָבען די געפאָלענע אָנגעגעבען אַ בימע וועגען אַ גלייט, דאָס געריכט האָט די בימע אָפּגעוואָרפען.

ערשט אין סעפטעמבער פ. י. האָט דאָס געריכט זיי געגעבען אַ גלייט-בריף אויף 1 חודש, און געשטעלט זיי אונטער פאָליציי-אישער אויפזיכט.

נאָך דעם אָפּגעלאָפענעם חודש, האָט די פירמע ווידער זיך געווענדעט צום געריכט, צו פערלענגערען דעם גלייט אויף נאָך 3 חדשים.

דאָס געריכט האָט די בימע אָפּגעוואָרפען, און בעשלאָסען די אינהאָבער איינצוזעצען אין אַרעסט פאַר אַ ביי־וויליגען באַנקראָט.

צוויי שוועסטערן דערשטיקען אַניי-געבוירען קינד

און געהען ביידע דערפאר זיצען אין תפיסה

(א) אויף 6-טען שרפּיען גאַס 38 וואוינען צוויי שוועסטערן אַנאַ קאָוואַלסקאַ מיט איהר שוועסטער אַן אלמנה מאַריאַנאַ וואָיטאַשטשיק. צוזאַמען מיט זיי וואוינט דער סובלאָקאַטאָר לעאָן סטאַשיאַק.

אין אָוועגד האָט איינע פון די שוועסטערן געבעטען סטאַשאַק'ן, ער זאָל זיי די נאַכט לאָזען אַליין. ווען ס. איז געקומען אינדערפריה אין דער וואוינונג, האָט ער ביידע שוועסטערן געטראָפען ליגען אין די בעטען און האָבען גערעדט וועגען אַ קינד, וואָס מ'דאַרף קובר זיין. איהם איז די מעשה נישט געפעלען געוואָרען און געמאָלדען דערוועגען דער פאָליציי, וועלכע האָט טאַקע געפונען אונטער'ן בעט אַ טויט קינד מיט אַ טיכעל אויפ'ן העלדזעל. די פאָליציי האָט פעסטגעשטעלט, אַז דאָס ניי-געבוירענע קינד איז דערשטיקט געוואָרען.

נעכטען זענען ביידע שוועסטערן געשטאַנען פאַר'ן געריכט. קאָוואַלסקאַ איז פאַר'משפּט געוואָרען צו 4 חדשים און מאַריאַנאַ וואָיטאַשטשיק צו 3 חדשים תפיסה.

די בלוטיגע גראָשענס פון דער באַנק-אַפּערע

אויף קאָשטשעלנאַ 4 מוזען אָפּגעגעבען ווערען!

דער ראַט פון דער באַנק וויל אָפּטרעטען מיט 25 פּראָצענט

די געליטענע ווענדען זיך צו דער פּראָקוראַטור

דעם דירעקטאָר מילגראַם'ס מאַלווערזאַציעס און פערשווענדונגען אין דער אַלטשטעטישער פאָלקס-באַנק, האָט אין דער אַלטשטאָט אַרויסגערופען גרויס פערביטערונג. טאָג-טעגליך פערזאַמלען זיך אויפ'ן הויף, קאָשטשעלנאַ 4, די געליטענע, וואו ס'שפּילען זיך אָפּ שרעקליכע סצענעס. די געליטענע זענען אַלע בלוטיגע אָרימעלייט, וואָס האָבען אין דער באַנק אַריינגעגעבען וועקסלען פאַר אַרבייט, און דאָס איז זייערע לעצטע אויפגעהאָרעוועטע גראָשענס.

נעכטען פאַרמיטאָג, ווען דער פערזאַמלעטער עולם האָט בעלאַגערט די באַנק און געפאָדערט אויסצוצאָהלען די אינקאַסעס, האָט זיי אַ מיטגליד פון ראַט געמאַכט אַ פאָרשלאָג, זיי זאָלען נעהמען 25 פּראָצענט און דערפאַר זאָלען זיי זיך אָפּזאָגען פון זייערע פּרעטענזיעס צו דער באַנק.

דער דאָזיגער פאָרשלאָג האָט ביי דעם פערביטערטען עולם אַרויסגערופען אַ שטורם פון פּראָטעסטען. מ'האָט געשריגען: גיט אונז אָפּ אונזער בלוטיג געלד! איין פּרוטה וועלען מיר נישט ליידען!

דער אויפגערעגטער עולם האָט זיך שפּעטער פערזאַמעלט אויפ'ן הויף, און בעשלאָסען אָפּצוגעבען אַנ'אַנקלאַגע צום פּראָקוראָר. מחמת די פערוואַלטונג און דער אויפזיכטס-ראַט זענען ביידע, אַלס קאָאָפּעראַטיווע באַנק, מיטפעראַנטוואָרטליך פאַר וועלכע ס'איז שאָדענס. די געליטענע פאָדערן דערים, אַז די פערוואַלטונג און דער ראַט זאָלען זיי אויסצאָהלען די אינקאַסעס.

ווי מיר האָבען שוין געמאָלדען קומט היינט ספּעציעל פון וואַרשאַ דער רעווידענט פון רעוויזיאָנס-פערבאַנד ה' שמויש, וועלכער וועט אַדורכפיהרען אַ רעוויזיע אין די ביכער, און פעסטשטעלן וויפיל מילגראַם האָט פערטאַכליעוועט אָרימע געלדער און וואָס עס דאַרף געטון ווערען, כדי די אָרימעלייט אויסצוצאָהלען זייער געלד.

מיר האַלטען, אַז די ערשטע אויפגאַבע פון רעווידענט ה' שמויש דאַרף זיין, צונויפצושטעלען אַ רשימה פון די אָרימעלייט, וועלכע האָבען אַריינגעגעבען אין דער באַנק וועקסלען אויף אינקאַסע, און שאַפען דעם געהעריגען פאָנד, די געלדער באַלד אויסצוצאָהלען. דאָס איז דער חוב פון דער פערוואַלטונג און פון אויפזיכטס-ראַט. אויך דער רעוויזיאָנס-פערבאַנד דאַרף אָננעהמען ענערגישע שריט אויסצוצאָהלען די אינקאַסעס, נישט 25 פּראָצענט, ווייל די געליטענע זענען נישט קיין גבירים, וועלכע קענען ליידען. די מיט בלוט שווער-אויסגעהאָרעוועטע גראָשענס, מוזען אָפּגעגעבען ווערען! — דאָס איז דער חוב פון דער פערוואַלטונג און ראַט פון דעם באַנק, און אויך פון רעוויזיאָנס-פערבאַנד.

יאַקוב שלאָמס פּראָצעס גייט איבער אין אַ געוועהנליכען געריכט

(2) ווי בעקאַנט האָט מיט 2 וואָכען צוריק דער 24 יעהריגער יאַקוב שלאָם געמאַכט אַנ'אָנפאַל אויף דער קאַסירקע פון דער פירמע „מאַזאָ און לאַמפּערט, די 20-יעהריגע הערטאַ ווייַנבערגער.

שלאָם האָט געוואָלט צורויבען ביי דער קאַסירקע 9000 זל., וואָס זי האָט ביי זיך געהאַט און דערביי איהר געגעבען אַ זעץ מיט אַ פלאַש איבער'ן קאָפּ. דער אָנפאַל איז נישט געלונגען און שלאָם איז אַרעסטירט געוואָרען.

די פּראָקוראַטור האָט געהאַט בדעה צו שטעלען שלאָמ'ן פאַר אַ שטאַנד-געריכט. איצט אָבער האָט די פּראָקוראַטור בעשלאָסען צו מאַכען אַ נייע אויספאָרשונג, ווייל די אומשטענדען פונ'ם אָנפאַל קוואַליפיצירען זיך פאַר אַ געוועהנליכען געריכט. דער פּראָצעס וועט ערשט פאָרקומען אין איינגע חדשים אַרום.

האַללאָ! קליבג 240-80

KURJER KRAWIECKI

„GELASSENA"

Sienkiewicza 40, tel. 240-80

נעהמט-אָן יעדע אַרט גאַרדע אָבע צום פּרעסען, רייניגען, וואַשען און פאַרבען. נעהמט-אָן און שיקט אָפּ שהיים די אַרבעט מיט איינגענע שיק-יונגלעך.

רעיעלע בעהאַנדלונג! פּאַלידע אויספיהרונג!

אין די מאַגיסטראַט-קאַסעס איז נישט אַלץ אין אָרדנונג

לוסטראַציע אין אַ גאַנצע רייה קאָמונאַלע אינסטיטוציעס

(א) זייט עטליכע וואָכען, פיהרט די אויפזיכטס-מאַכט אַדורך אַ גאַנצע רייה לוסטראַציעס אין די מאַגיסטראַטען. אין עטליכע מאַגיסטראַטען זענען פעסטגעשטעלט געוואָרען אומפּינקטליכקייטען אין די ביודזשעטען. ווי אויך אין די קאַסעס איז נישט אַלצדינג אין אָרדנונג. אַזוי, האָט מען אין מאַגיסטראַט אין רודע-פאַביאַניץ פעסטגעשטעלט, אַז אין דער שטאָטישער קאַסע פעהלט 25,000 זל. וואָס איז „פערצעהרט" געוואָרען פון קאַסיר יאַן פישער. די לוסטראַציע דויערט נאָך, דער קאַסיר, איז אויס מורא פאַר'ן געריכט, בעגאַנגען זעלבסטמאָרד.

לוסטראַציעס וועלען אויך דורכגעפיהרט ווערען אין די מאַגיסטראַטען פון טאָמאַשאָוו און אין אַ סך אַנדערע שטעט.

נעכטען איז פון האָיעוואָדישען אַמט אינספּ. מושינסקי אַרויסגעפאָהרען אויף אַ לוסטראַציע קיין סלופּצע און אין אַנדערע שטעט.

רויב-אָנפאַל אויף אַ שאַסעי

דער פויער האָט זיי אַרויפגענומען, האָבען זיי איהם „בעצאָהלט"

(2) אַז דער פויער יאַן דראָנזשעשיק איז צוריקגעפאָהרען פון לענטשיץ אין זיין דאָרף סאָבוטקי, האָבען 2 פערבייגעהער געבעטען, ער זאָל זיי אַרויפנעהמען אויפ'ן וואָגען.

דער פויער האָט אַרויפגענומען, און מחמת דאַנקבאַרקייט אַוודאי, האָבען זיי איהם אַריינגערוקט אַ מעסער אין פּלייצע, און צוגענומען אַ פּאָרטפעל מיט עטליכע הונדערט זלאָטעס..

דער פערוואונדעטער און בערויבטער פויער איז צוגעפאָהרען צו זיין דאָרף און איבערגעגעבען דעם ענין אין דער פאָליציי.

רעגיסטראַציע פון יאהרגאַנג 1911

די רעגיסטראַציע פיהרט אַדורך די מיליטער-ביוראָ פון מאַגיסטראַט אויף זאַוואַדזקאַ 11, טעגליך פון 8 ביז 3 אַזייגער.

עס דאַרפען זיך שטעלען:

היינט, דאָנערשטאָג, 15 אקטאבער

די וואָס וואוינען אויפ'ן שטח פון 3-טען קאָמיסאַריאַט מיט אותיות:

H Ch I

און די וואָס וואוינען אויפ'ן שטח פון 8-טען קאָמיסאַריאַט מיט די אותיות:

S Sz T U

שטיצע פאַר אַרבייטסלאָזע

(מ) דאָס אויסצאָהלען די דרינגענדע שטיצע פאַר אַרבייטסלאָזע פאַר'ן חודש אָקטאָבער וועט פאָרקומען

מיטוואָך דעם 21 אָקטאָבער אותיות:

A B C D E F G H I J K L Ł M

דאָנערשטאָג, 22 אָקטאָבער אותיות:

N O P R S T U W Z Ż

אַ קוך פאַר אַרבייטסלאָזע

ביים שטאָט-סטאַראָסטאַ איז פאָרגעקומען אַ קאָנפערענץ פון הילף-קאָמיטעט פאַר אַרבייטסלאָזע און עס איז בעשלאָסען געוואָרען דעם 1. נאָוועמבער צו עפענען קוכען פאַר אַרבייטסלאָזע אויף פאָלגענדען אופן: פּיעטרקעווער — פאַר 300 פּערזאָן; פאָליציי פאַר 100 פּערזאָן; שיסער-פערבאַנד — 300 פּערזאָן און „אימשאַ" — 100 פּערזאָן.

געשלאָסען די בוכהאַנדלונג „קשיאָנזשקאַ"

(א) די בוכהאַנדלונג „קשיאָנזשקאַ" (זשעלאָנאַ 11) איז לויט אַ פעראָרדנונג פון דער מאַכט געשלאָסען געוואָרען. די פאָליציי האָט פעסטגעשטעלט, אַז די דערמאָהנטע בוכהאַנדלונג פערקויפט אומלעגאַלע ביכער און, אַז אין דעם לאָקאַל קומען פאָר אומלעגאַלע פערזאַמלונגען. נאָכ'ן שליסען די בוכהאַנדלונג איז אַדורכגעפיהרט געוואָרען אַ רעוויזיע.

הויזבעזיצער זענען געגען אָפּשטעלען עקסמיסיעס

(2) די לאָדזשער הויזבעזיצער-פעראיינען שיקען אַ דעלעגאַטען צום הויזבעזיצער-צוזאַמענפאָהר וואָס וועט פאָרקומען אין וואַרשאַ.

אויפ'ן צוזאַמענפאָהר וועט בעטראַכט ווערען דער רעגירונגס-בעשלוס אָפּצושטעלען עקסמיסיעס אין די ווינטער-חדשים. די הויזבעזיצער זעהען אין דעם איין אַ גרויסע עוולה פאַר זייערע אינטערעסען.

יודיש טעאַטער אין „פילהאַרמאָניע"

דירעקציע: א. בעזמאַן און ד. צעלמייסטער.

גאַסטראָלן פון דער בעליבטער סובּרעטין רעגינא צוקער

מיט'ן אָנטייל פון די וואַרש. סטאַר-אַרטיסטען: לאַלאַ יאַקובאָוויטש, ס. ציטבאַליסט, ל. געטליכערמאַן און א. אייזענבערג.

פרייטאָג, ד. 16/X, שבת, ד. 17/X, זונטאָג, דעם 18/X און מאָנטאָג, ד. 19/X

אָנהויב פּונקט 9 אָוונד נייעס! פּרעמיערע! צום 1-טען מאָל אין לאָדז!

דער לעצטער נייעסטער שלאָגער, וואָס איז געשפּילט געוואָרען אין ניו-יאָרקער נעשאַנאַל-טעאַטער איבער 200 מאָל ביי פולע הייזער

חייקע אין 7-טען הימל

אָוונד-פּרייזען פון 80 גר. ביז 3 זל.

אין 3 אַקטען מיט 25 נומ' געזאַנג און טענץ פון מ. גאָלדבערג. „חייקע אין 7-טען הימעל" פיהרט אויס פערשידענע נאַציאָנאַלע טענץ. ספּעציעלער כאָר און אָרקעסטער

שבת בייטאָג, דעם 17/X, 4 נאָכמיטאָג צו ביליגע פּרייזען

בערעלע באַסיאַק

פון 50 גר. ביז 2 זל. | פון 50 גר. ביז 2 זל.

אין 3 אַקטען מיט געזאַנג און טענץ מיט רעגינא צוקער אַלס „בערעלע באַסיאַק".

ס'נעהמען אָנטייל פרויען: בעזמאַן סאָניע, האַניגבוים לאה, טויבמאַן מרים, יאַקובאָוויטש לאַלאַ. מענער: אייזענבערג אהרן, אַמזעל וואָלף, באַלבירסקי הערש, בלומשטיין שמשון, געטליכערמאַן לעאָן, גוטמאַן קלמן, האַמבורגער דוד, ציטבאַליסט קאַרל. רעזשי: ק. ציטבאַליסט. אָוונד-רעזשי: ק. גוטמאַן. סופלער: מ. אייזענבערג. מוזיק-ליטונג: ש. בלומשטיין.

שטרייק אין דער זייד-אינדוסטריע דויערט

(2) דער שטרייק אין דער זייד-אינדוסטריע דויערט ווייטער. ביז איצט זענען נאך נישט געפיהרט געוואָרען קיין אונטערהאנדלונגען צווישען ביידע צדדים.

די שטרייקענדע ארבייטער האבען אפגעהאלטען פערזאמלונגען און באשלאסען נישט איינצוגיין אויף קיין קאמפראמיסען און ווייטער שטרייקען פאר זייערע פאָדערונגען.

אין לאדז וועט שטעהן א תליה

(2) אין צוזאמענהאנג דערמיט, וואָס פאנאר ווערט געשטעלט פאר א שטאנד-געריכט איז נישט אויסגעשלאָסען, אז עס וועט פאלען א טויט-אורטייל. דער פער'משפט'ער וועט דאן געהאָנגען ווערען. צו דעם צוועק וועט אין איינעם פון די היגע תפיסות געשטעלט ווערען א תליה.

פון געריכט

(2) די גנב'טע וויקטאָריא זשעלינסקא איז נעכטען געשטאנען פאר'ן געריכט פאר א גנבה, וואָס זי האט אויסגעפיהרט אין דער וואוינונג פון רעגינא וואידא, גאפיורקאָווסקיעגאָ 122.

זשעלינסקא איז פער'משפט געוואָרען אויף א יאָהר תפיסה.

דערהרגעט מיט א האמער

(2) אין דאָרף יאנאָוויצע האָט צווישען צוויי שכנים אויסגעבראָכען א קאָנפליקט צוליב א ברונען און בעת א קריגעריי האָט סטעפאן אורבאניאק דערלאנגט דער פרוי אדאמטשיק א טויט-קלאפ מיט א האמער. די פרוי איז געשטאָרבען.

נעכטען איז אורבאניאק געשטאנען פאר'ן קרייז-געריכט און איז פערמשפט געוואָרען אויף 4 יאָהר שווערע תפיסה.

בעגנב'עט זיין ברודער

(2) יעקב הערש כענטשינסקי איז נעכטען געשטאנען פאר'ן שטאָטישען געריכט ווערענדיג באשולדיגט, אז ער האָט בעגנב'עט זיין ברודער דוד, א בעזיצער פון כעמיקאליען-געשעפט אויף סאָלידארנאָ 25.

פון דער בעשולדיגונג שטעלט זיך ארויס, אז מיט א האָבענדיג פאר גנבים האָט דוד געהייסען זיין ברודער יעקב הערש שלאָפען אין זיין געשעפט. אין א געוויסער צייט ארום האָט ער זיך ארומגעזעהן, אז זיין ברודער בעגנב'עט איהם. דער ברודער טראָגט ארויס פערשידענע ארטיקלען און פערקויפט זיי בחצי חינם.

דאָס געריכט האָט דעם בעשולדיגטען פער-משפט אויף א חודש ארעסט.

געגנב'עט א ניי-מאשין

(2) פון דער וואוינונג פון הודעס טושינסקא פיראמאָוויטש 7, האָט מען ארויסגעגנב'עט א ניי-מאשין. דער גנב יאָסעל ראָזענבערג איז ארעסטירט געוואָרען און נעכטען האָט איהם דאָס שטאָטישע געריכט פערמשפט אויף 3 חדשים תפיסה.

פאָליטישער פראצעס

(2) דער 26-יאָהריגער זיגמונד דוואָרסקי (מאזורסקא 25) איז נעכטען פערמשפט געוואָרען אויף 2 יאָהר תפיסה פאר פיהרען קאָמוניסטישע אגיטאציע אין ריכטערס פאבריק.

פסק-דין איבער די געריכטס-בעאמטע

וואָס זענען בעגאנגען פעלשונגען און מיסברויכען אין געריכט

אין פראצעס פון די געריכטס-בעאמטע, וועלכע זענען בעשולדיגט געוואָרען אין פעלשען דאָקומענטען. אין נעהמען לאפוכקע, און אין נאך אזעלכע „שעהנע מעשים" איז היינט ארויסגעטראָגען געוואָרען פאָלגענדער אורטייל:

פראנטשישעק יאקובאָווסקי - 2 יאָהר מיט 6 חדשים טורמע, בראָניסלאָוו וועגנער – 3 יאָהר מיט 6 חדשים, שימאָן שטשעשיאָר – 1 יאָהר, דוד קלוטשקאָווסקי – 10 חדשים, טאָמאש פינקע – 5 חדשים, וואָיטשעך מעלטשארעק – 8 חדשים גאָדעל ניימאן איז בעפרייט געוואָרען.

—=:[O]:=—

עטליכע יאָהר געשווינדעלט

אוי" אז מ'האט איהם איצט בעפאקט, האט ער זיך אריינגעשאָסען א קויל אין קאָפּ ארייַן

(2) זייט 7 יאָהר איז געזעסען אויף א פענסיע פון 300 זל. א חודש דער קאסירער פון רודע-פאביאניצער מאגיסטראט דער 29-יעהריגער האנס פישער (רזשעוווסקי גאס 2).

נעכטען האָט דער בוכהאלטער וואלהיש בעמערקט, אז דער קאסירער פישער פעלשט דאָס קאסע-בוך, נישט איינשרייבענדיג די הכנסות פון די שרפה-פערזיכערונגען.

די דאָזיגע געלדער האָט דער קאסירער עטליכע יאָהר צוגענומען פאר זיך, אזוי אז ער האָט אפגעבומען א סומע פון אן ערך 20.000 זל.

דער בוכהאלטער האָט וועגען דעם געמאָלדען דעם בורמיסטש, פראנצישעק דילקא, וועלכער האָט תיכף גערופען דעם קאסירער און יענער האָט ערקלערט, אז אלץ איז אין ארדנונג. ער האָט אין דערהיים אויף אלץ דאָקומענטען, און אז ער וועט זיי ברענגען ווייזען — וועט זיין אלץ אין אָרדנונג.

איז ער אוועק א היים און זיך אריינגעלאָזט א קויל אין קאָפּ....

היינט אינדערפריה, אז מ'האָט געזעהן, ער קומט נישט — איז מען אוועק, וואו ער וואוינט, אויפגעבראָכען די טיר פון זיין דירה, און געפינען איהם א טויטען.

די דערווייליגע אויספאָרשונג האָט צ. א. פעסטגעשטעלט, אז ער איז געווען א פערברענטער שפילער אויף די פערד-געיעגען.

ביי די קליינהענדלער

די טעג איז אין לאָדז פארגעקומען די פייערליכע ערעפנונג פון קליינהענדלער-פעראיין פון פרוכט-און געמיזע אויף מלינארסקא 9. עס זענען אויך אנוועזענד געווען פערשידענע דעלעגאציעס פון קליינהענדלער און האנדווערקער - פעראיינען?

די פייערונג ווערט געעפענט דורך צהרען-פרעזעס פון צענטראלען קליינהענדלער - פעראיין אדוואָקאט ווייצמאן דאן גיט אפ דעם טעטיגקייטס-בעריכט דער פעראיינס-פרעזעס ה' מיטעלבוים, ער גיט אן'איבערבליק איבער די טעטיגקייט פון דער פערוואלטונג, ער שטעלט זיך לענגער אפ אויף די ענטוויקלונג פון פעראיין און דעם נוצען פאר אלע מיטגלידער.

דאן ווערט איבערגעשניטען דער באנד פון גאָלדענעם בוך און עס הויבען זיך אן בעגריסונגען. דער ערשטער בעגריסט אין נאָמען פון די פאָלקס-פארטיי אדוו. ווייצמאן, נאָכדעם דער פרעזעס פון צענטראלען קליינהענדלער-פעראיין, פאָמארסקא 15, ראטמ. כארי, און די דעלעגאציעס אין נאָמען פון זייערע פעראיינען. שפעטער קומט פאר דאָס איינשרייבען פון די בעטייליגטע אין גאָלדענעם בוך. צום סוף איז פארגעקומען א באנקעט.

* * *

די וואָך איז פארגעקומען די אלגעמיינע פערזאמלונג פון די קליינהענדלער גמילות-חסדים קאסע פאמארסקא 15.

נאך דעם טעטיגקייטס-און קאסע בעריכטען איז אויסגעוועהלט געוואָרען א פערוואלטונג:

פרעזעס אבראמאָוויטש, וויצע-פרעזעס: ניימאן סעקרעטאר: האָלאנד, קאסירער מארדכאיעוויטש, עקאָנאָם: גרישמאן, קאמפעל, קנעלער, פרידבערג, מאָשקאָוויטש, רעוויזיאָנס-קאָמיסיע: פרייס, לאסמאן, נאפארסטעק.

צענטראלער קליינהענדלער-פעראיין אויף דער לאָדזשער וואָיעוואודזטווע

שווארצע אומדאנקבארקייט

(2) בשעתו, אז יאקוב קאמינסקי האָט געהאט א פראָצעס פאר מעסער-שטעכעריי, האָט זיין שוועסטער פעלאגיא יאניאק, וועלכע וואוינט אויף דער פראָווינץ, איינגעלעגט פאר איהם 500 זלאָטעס קויציע.

אז ער איז בעפרייט געוואָרען, האָט ער אויך צוריקבעקומען דאָס קויציע-געלד.

נעכטען איז די שוועסטער געקומען צום ברודער, ער זאָל איהר צוריקגעבען די 500 זלאָטעס, האָט ער איהר צוריקגעגעבען – א שטויס פון די טרעפען, אז זי האָט זיך איינגאנצען צושעדיגט, און מפיל געווען.

פאגאטאָוויטש האָט זי אפגעפיהרט אין דער קימפעטאָרען-קליניק, און קאמינסקא איז ארעסטירט געוואָרע.

אונטערגעשאָסען אין וואלד

(2) ווען דער ראָוועריסט וולאדיסלאוו פאוולאק איז עהרנעכטען געפאָהרען מיט זיין ראָווער פון ווידאווע קיין זדונסקא-וואָלא, איז ער פערביי פאָהרענדיג א וואלד, אונטערגעשאָסען געוואָרען מיט א רעוואָלווער-קויל אין לינקען פוס.

אזוי-ווי זיין ראָווער האָט פערמאָגט אן'אזוי גערופענעם „שארפען ראָד", איז ער, מאנצוורירענדיג מיט איין פוס צוגעקומען צו זדונסקא-וואָלא און געמעלדעט וועגען דעם אין דער פאָליציי.

דערווייל האָט נאך די אויספאָרשונג נישט געבראכט צו קיין רעזולטאטען, אבער מען איז זיך משער, אז פאוולאק איז א צופעליגער קרבן פון א וואלד-וועכטער, וואָס האָט זיך געיאָגט נאך גנבים.

ארבייטער אראפגעפאלען פון צווייטען שטאק

(2) ביים רעמאָנטירען דאָס הויז אויף שרודמיעסקא 80 איז נעכטען אראָפגעפאלען פון צווייטען שטאָק דער מויערער-ארבייטער רישארד שעצקא, פאמארסקא 144. אין א שווערען צושטאנד האָט מען דעם ארבייטער אפגעפיהרט אין שפיטאל.

לאָדזער יודישער קאמעראל-טעאטער
אכטע 1-טער מאי 2. דירעקציע: דוד צעלמייסטער.

לאָדזער טעאטער-עולם! אזעלכעס האט איהר נאך נישט געזעהן!
סענסאציע אויף סענסאציע!
מיט דער גרויסער קינסטלערין בערטא זאסלאָווסקא י. שיגארין, א. וואָלפשטאט

היינט, דאָנערשטאג, דעם 15-טען, 9 אָווענד במעט אב'אומיסטע פארשטעלונג אלע בילעטען פון די ערשטע ביז די לעצטע רייהע צו 1 זל. א בילעט. ווער עס קויפט פריהער, בעקומט א בעסערן פלאץ

דער גרויסער סענסאציאָנעלער שלאגער פון יודישען לעבען מיט געזאנג און טענץ

אהארץ, וואָס בענקט

אין דער פיעסע נעהמען אנטייל (לויט א.ב.) פרויען: אמזעל געניא, גיזעל זיסעלע, זאסלאָווסקא בערטא, לוריע פרידע. מענער: ד. אריעל, ד. בראקאוש, א. וואָלפשטאט, א.טופמאן, י. האיגבוים, י. שיגארין, ש.לודנער, אויך דאָס 8 יאָהריגע וואונדער-קינד לאלא אמזעל.
רעזשי: ב. זאסלאָווסקא. ביהנע-דירעקטאָר: י. שיגארין. סופלאָר: ש. לודנער
בילעטען צו בעקומען פון 11–2 און פון 6 אין קאסע פון קאמעראל-טעאטער.

אכטונג! ווער עס האָט שוואכע נערוועז, זאָל אויף די פיעסע נישט קומען.

אויטאָגענישע שווייסונגען
מעטאל-בעארבייטונגען
שלאָסעריי-ארבייטען
מאשינען-טיילען
פיהרט אויס ביליג
J. REDER, Łódź
קאָנסטאנטינער 11/13
(רוג זגאָדניא)

133

ר. איזראעל

ליבע און טויט

סענסאציאָנ. ראָמאן פון לאָדזער לעבען

— זעהט אויס, האָט דער דאָקטאָר ווייטער דערצעהלט, אז א גאנצע נאכט האָט זי געטראכט וועגען דעם, ווי אזוי זי זאָל זיך אָפּרעכענען מיט נירענבערגען, ווייל די שפיטאל-דינער האָבען מיר דערצעהלט, איז סאָניע א גאנצע נאכט נישט געשלאָפען, זי האָט זיך ארומגעדרעהט הין און צוריק איבערן צימער און מ'האָט זי בשום אופן נישט געקענט בעוועגען, זי זאָל זיך לעגען שלאָפען. פערשטענדליך, אז קיינער האָט נישט געקענט איינפאלען, וואָס איז די סיבה פון דער דאָזיגער שלאָפלאָזיגקייט. באלד אינדערפריה האָט זי זיך אויסגעפוצט אין די שענסטע און בעסטע מלבושים, און האָט געבעטען, אז מ'זאָל זי פיהרען שפאצירען. קיינער האָט דאָס איהר נישט געשטערט אז זי איז ארויס אין גאָרטען. ווי אזוי זי האָט זיך בעגעגענט מיט נירענבערגען, וואָס איז צווישען זיי פארגעקומען ווייסט קיינער נישט, ווייל קיינער האָט דאָס נישט געזעהען. מ'האָט דאָס ערשט בעמערקט, ווען נירענבערג איז געווען טויט און סאָניע האָט בעקניעט נעבען איהם און איהם געוואָרגען.

— דאָס איז וואונדערבאר, האָט דער פאָליציי-טער געזאגט, ווי פיינט האָט זי געמוזט האָבען דעם דאָזיגען מענשען, ווען אפילו משוגענערהייט, האָט זי געפיהלט די בעדערפענישען פון נקמה, און האָט איהר נקמה אויסגעפיהרט.

— און איצט דארף מען זיך ריכטען דערויף, אז סאָניע וועט געזונד ווערען, האָט דער דאָקטאָר צוגעגעבען, אזא מין איבערלעבעניש האָט די קראנקע געדארפט, כדי זי זאָל קומען צו די געדאנקען

— אלץ געענדיגט, האָט אידא געזאָגט, דער פערברעכער האָט בעקומען זיין פערדינטע שטראָף. דאָס דורך דער האנד פון זיינס א קרבן. אמת א וואהנזיניגען, אָבער דער גורל האָט איהר געגעבען אין איהרע הענד דאָס געווער, מיט וועלכען זי האָט ערמאָרדעט דעם פערברעכער.

— זאָלען מיר וועגען טויט נישט מעהר רעדען, האָט טשארל געזאָגט. ריטא האָט זיך געווישט די טרעהרען פון די אויגען.

קאפיטעל 34

צוריק קיין פוילען

— סיי ערסטער טשארל, איצט ביסטו מיין, מיין אויף אייביג. איצט ווייסטו מיין פערגאנגענהייט, איצט ווייסטו דו, פאַרוואָס איך האָב מיך אזוי שטארק געיאָגט נאָך נירענבערגען, איצט דארפסטו זאָגען, צי ליבסט מיך, צי ווילסטו בלייבען מיינער.

— וואָס רעדסטו, אידא, איך האָב דאָך מיין לעבען מקריב געווען פאר דיר, פאַרוואָס רעדסט דו צו מיר אזוי, אָבער ענטשולדיג, אידא, איך וויל דיך נאך פרעגען א פראגע, ענטשולדיג איך וואָלט אפשר נישט געדארפט פרעגען.

— פרעג טייערע, איך וועל דיך איצט אויף יעדער פראגע ענטפערען.

— פון וואנען קומט צו דיר אזא גרויס פערמעגען, לויט דיין לעבענס-געשיכטע, אויף וויפיל איך קען זי, קען מען גארנישט ארויסדרינגען.

— אמת, דאָס ווייסט דו נישט, אָבער דאָס איז א גאנץ פשוט'ע זאך. איך האָב עס געוואונען אויף דער לאָטעריע און טאקע דעמאָלט האָב איך א נדר געטון, אז איך זאָל אפילו דאָס גאנצע געלד צוריק פערלירען, אָבער איך מוז אויסגעפינען נירענבערגען און אן איהם נקמה נעהמען, און צוליב דעם האָב איך זיך בעקענט מיט דיר, מיין טייערער.

— און איצט איז אלץ ווידער גוט געוואָרען, האָט טשארל געזאָגט, הייס קושענדיג זיין געליבטע, סאָניע איז שוין געזונד, זי קומט היינט אהיים. מיר וועלען איהר מאכען א פיינע אויפנאהמע און אין צוויי וואכען ארום וועלען מיר אלע צוריקפאָהרען קיין פוילען. כדי איהר צוריקגעבען דאָס קינד סאָניען און מיר וועלען טראכטען, וואו זיך צו בעזעצען, כדי צו פיהרען א רוהיגען, גליקליכען לעבען.

— איינס זאָג איך דיר איצט טשארל, אז מיט סאָניען און ריטאן וועל איך מיך קיינמאָל נישט פונאנדערגעהען.

— איך האָב גארנישט געגען דעם. אין מיין דעטעקטיוו-ארבייט האָב איך נאך איין זאך צו ערלעדיגען. דאָס איז די געשיכטע מיט דעם ד"ר גורעוויטש, וועמען איך האָב צוגעזאָגט אויפצוזוכען זיין טאכטער.

— מיט וועמען האָסט דו געזאָגט.

— נו, מיט דאָקטאָר גורעוויטש, איך האָב דאָך דיר דערצעהלט די געשיכטע מיט'ן אלטען דאָקטאָר.

— אָבער דו האָסט דאָך מיר קיינמאָל נישט געזאָגט, אז ער הייסט גורעוויטש.

— פאַרוואָס ביזטו אזוי בלאס געוואָרען, וואָס אינטערעסירט זיך ווידער די דאָזיגע געשיכטע. אנשטאט אן'ענטפער, האָט אידא געפרעגט

— ווייסט דו וואו דער דאָקטאָר גורעוויטש געפינט זיך?

— געוויס ווייס איך, איך בעקום אפט פון איהם בריף פון לאָדז, ער קען זיך שוין נישט דערוואַרטען דעם מאָמענט ווען איך וועל צוריקקומען, דאָס איז אויך אן'אַרימער, אומגליקליכער מאן.

— זאָג מיר, טשארל, דערצעהל מיר, ווער איז דער דאָקטאָר, פון וואנען שטאמט ער, ווי אזוי זעהט אויס זיין פערגאנגענהייט?

— טשארל האָט אלץ דערצעהלט וואָס ער האָט געוואוסט וועגען דעם דאָקטאָר גורעוויטש. אידא איז אויסגעבראָכען מיט א געוויין.

— דאָס איז מיין אומגליקליכער פאָטער, איך בין געווען זיכער, אז ער איז געשטאָרבען, מ'האָט מיר אפילו וועגען דעם געשריבען פון מיין געבורטס-שטאָט.

(פאָרטזעצונג קומט).

אפטייקען

היינטיגע נאַכט-דיזשורען

(2) קאַספּראָוויטש זגערזשער 54, שימקעוויטש קאָפּערניקא 26, זונדעלעוויטש פּיעטריקאָווער 25, סאַקאַלעוויטש פּשעיאַזד 19, ליפּיעץ פּיעטריקאָווער 193, ריכטער 11 ליסטאָפּאַד 86.

אויסגעבראָכען אַ שטרייק פון די קאַלדרע-אַרבייטערינס

די קאָלדרע-אַרבייטערינס האָבען אַרויסגעשטעלט אַ לוין הוספה-פאָדערונג אין דער גרויס פון 35 ביז 50 פּראָצענט.

אַזוי ווי די אונטערנעמער זענען די פאָדערונג נישט נאָכגעקומען, איז נעכטען אויסגעבראָכען אַ שטרייק.

מ׳ים שטרייק פיהרט אָן דער אַלגעמיינער בעקליידונג-אַרבייטער-פעראיין, בושצשינער 5.

נאָר 13 יודישע עקזאַמינירטע הירזשנער מייסטער

דינסטאָג אין אָוונד זענען אין לאָקאַל פון פעראייניגטען קירזשנער-צעך זאַוואַרזקאַ 4, אונטער׳ן פאָרזיץ פון ראַטמאַן משה פּשיגורסקי אין אַנוועזענהייט פון עקזאַמינירקאָמיסיע די ה״ה קאַוועצקי וואַצלאַוו, ישראל ליפּמאַן, יוסף פּעטרושקא און ד״ר לוקאַשעוויטש פון מאַגיסטראַט, פאָרגעקומען עקזאַמענס פאַר קירזשנער-מייסטער.

די עקזאַמענס האָבען אויסגעהאַלטען די ה״ה: ביגעלאייזען, יוסף ראָזענפעלד, זיים, בראַנאָווסקי משה פון קאַליש, זוסמאַנעק לייב, פּישלעוויטש יחיאל מאיר, הענריקאָווסקי זעליג. רייס נדליהו, פּישלעוויטש מלך, וואַסערמאַן משה, אַמזעל מלך, נוסענבוים שלמה, שוואַרצמאַן בנימין, און ליפּש יצחק פון לאָדז.

העבּרעאישע אָוונט-קורסען

ביי דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע

די קומענדיגע וואָך הויבען זיך אָן די למודים פון די העבּרעאישע אָוונט-קורסען אויסער די גרופּען פאַר אנפאַנגער און פאָרגעשריטענע ווערט אויך געעפענט אַ העכערער קורס פאַר תנ״ך אין העבּעאישער ליטעראַטור.

איבערגעפאָהרען פון אַ ראָווער

(2) דער 17-יאָהריגער מאַטעל קאַפּלאַן (קאַמיענגאַ 15) איז אויף 11 ליסטאָפּאַדאַ אַרונטערגעפאַלען אונטער אַ ראָווער און זיך שטאַרק צוקלאַפּט. פאַגאָטאָוויע האָט איהם אָפּגעפיהרט אַ היים.

אַפערע אין פּעטריקאָווער פּ. ק. או.

(ב) אין דער פּ. ק. או. אין פּעטריקאָוו האָט מען אַרויסגעגעבען פאַלשע מיליטער-ביכלעך פאַר רעעמיגראַנטען.

דער בעאַמטער, וועלכער איז שולדיג אין דער אַפערע איז אַרעסטירט געוואָרען.

היינטיגער טעאַטער-רעפּערטואַר

יודיש קאַמערעל-טעאַטער — „אַ הארץ, וואָס בענקט".

שטאַטיש-טעאַטער — „הייליגע וועלדעל".

קאַמעראַל-טעאַטער — „הפּי האַוּ".

פּאָפּולערער טעאַטער — „וויקטאָריאַ און איהר הוזאַר".

קאַקטייל — „בלאָנדינקעס, צו בלאָנדינקעס".

היינט פּרעמיערע אין „קאַקטייל"

אין פּוילישען רעווי-טעאַטער „קאַקטייל" ווערט היינט געגעבען די פּרעמיערע „בלאָנדינקעס, צו בלאָנדינקעס", וואָס ענטהאַלט אַ רייה אויסגעצייכענטע נומערן.

וואָס ווילען מיר?

די צילען און אויפגאַבען פון לעגיאָן א.נ. פון בערעק יאָסעלעוויטש

(בריף אין רעדאַקציע)

שוין אַגדערהאַלבען יאָהר עקזיסטירט אין אונזער שטאָט אַ אָרגאַניזאַציע וועגען וועלכער די יודישע עפענטליכע מיינונג וויים, אַדער גאָרנישט אָדער האָט אַ גאַנץ פאַרדרעהטען בעגריף.

דער לעגיאָן א.נ. פון פּולק. בערעק יאָסעלעוויטש האָט די אויפגאַבע צו ערציהען זייגע מיטגלידער פאַר גוטע בירגער און גוטע, זיכערע אין זייער גלויבען, יודען, געשטיצט אויף דעם אַרייגפלאַנצען אין זייערע הערצער און מוחות דעם זין פאַר דיסציפּלין און אָרגאַניזאַציע.

אין אונזער אַרבייט האָבען מיר בייגעוואויזט, ווי מענשען וואָס האָבען אַ הייסען פייער און ברען פאַר זייער נאַציאָנאַלער אידעי וואָס זענען זעהר איבערגעגעבענע מיטגלידער פון זייערע אָרגאַניזאַציעס האָבען נישט געקאָנט אויסהאַלטען דעם דרוק פון דיסציפּלין, הגם זייער גאַנצע אידעאָלאָגיע איז טעאָרעטיש באַזירט טאַקע אויף דיסציפּלין און געהאָרכזאַמקייט.

אַזוי-אַרום איז דער לעגיאָן געוואָרען אַ שולע פון כאַראַקטערען, פון פעסטע, רוהיגע און זיכערע כאַראַקטערען, וואָס ווילען נישט צוזאַמענברעכען ביי אַ ליאַדע נישט גינסטיגען ווינטעל, די מיטגלידער פון לעגיאָן זענען היינט מענשען, וואָס נישט באַר זיי „פערשטעהען" די נויטיגקייט פון אונטערגעבען זיך אַ גרויסער אידעע, סיי מלוכהשער, סיי נאַציאָנאַלער, נאָר זיי זענען צוגעגרייט אויפצונעהמען די פאָדערונג פון די דאָזיגע גרויסע לאָזונגען אין אַלטעגליכען לעבען. די יוגענד וואָס איז קאָנצענטרירט אין לעגיאָן איז פּאַטריאָטיש. דער דאָזיגער יוגענד זענען באַהענט די פּראַגען פון מלוכה.-שוק, זיי זענען איהר באַהענט, דאָס זענען פאַר זיי זעלבסטפערשטענדליכקייטען, די דאָזיגע יוגענד וועט אויך זיין שטענדיג אויף איהר אָרט, אויב די מלוכה וועט זיך אין איהר נויטיגען.

אָבער אויך אין ריין נאַציאָנאַלען זין איז אונזער יוגענד אַנדערש ווי פון אַלע אַנדערע אָרגאַניזאַציעס. ביי אונז ווערט נישט אַזוי פיל דיספּוטירט, עס ווערט נישט אַזוי פיל גערעדט — מען אַרבייט! אונזער יוגענד איז אומבעדינגט נאַציאָנאַל געשטימט. יעדע יודישע הייליגקייט איז אונז הייליג, אָבער מיר מאַניפעסטירען דאָס נישט, מיר מאַכען דערפון נישט קיין ליאַרמען, קיין געוואַלדען, נאָר מיר ערציהען זיך צו בעסערע, זיכערערע רוהיגערע יודען און בירגער.

אונז אינטערעסירט לגמרי נישט צו וועלכער פּאַרטיי אונזער מיטגליד געהערט אָדער וועט געהערען, מיר זענען אָבער זיכער, אַז ער קאָן אויסקלייבען נאָר אַזאַ ריכטונג, וואָס שטעהט אין דינסט פון לאַנד און פאָלק און דער אידעע וועט דער מיטגליד פון לעגיאָן דינען מיט זיין גאַנצער אָפּפערוויליגקייט.

דאָס איז דער פּרצוף פון לעגיאָן א.נ. פון פּולק. בערעק יאָסעלעוויטש אין לאָדז.

צבי מייזלער.

פון דער לאָדזער געלד-בערזע

דאָלאַר, אָפיציעל — 8,87,50
טשעק-דאָלאַר — 8,92,20
דאָלאַר, נישט-אָפיציעל — 8,89—8,88
פונט, אָפיציעל — 34,50
פונט, נישט-אָפיציעל — 35,50
דייטשער מאַרק, אָפיצעל — 2,05
דייטשער מאַרק, נישט-אָפיציעל — 2,06
פאַנד-בריף, לאָדזער, אָפיציעל — 59,50
„ נישט-אָפיציעל — 59,50.

23-טע מ׳ וכה-לאָטעריע

5-טע קלאַס, 29-טער ציהונגס-טאָג

Premje:

1) Wygrana zł. 250 plus premja zł. 5,000 padła na Nr. 64755.
2) Wygrana zł. 250 plus premja zł. 5,000 padła na Nr. 88025.
3) Wygrana zł. 250 plus premja zł. 5,000 padła na Nr. 116959.
4) Wygrana zł. 250 plus premja zł. 5,000 padła na Nr. 136188.
5) Wygrana zł. 250 plus premja zł. 5,000 padła na Nr. 172256.

Po 15,000 zł. Nr. 19272 58757.
10,000 zł. Nr. 4770.
5,000 zł. Nr. 49269.
Po 3,000 zł. Nr. 58663 134209 153670.

Po 2,000 zł. Nr. 17423 18505 24126 24720 26688 29450 42821 88878 102804 1285000 124898 133921 139304 156189 170919 178527 178755 194010 200166 202030 202508 209523

Po. 1,000 zł. Nr. 1650 13361 42475 42935 46912 69248 74253 74262 79275 95529 95640 97750 99029 100222 104501 106870 107867 1099014 110950 112988 115786 121871 129079 133796 135086 136639 137981 146636 166356 176001 80977 185850 185934 186749 191767 199160 199673 204347 209640.

Po 500 zł. Nr. 691 2913 5389 9444 9716 10521 10842 11605 14289 16339 17540 17850 21089 25502 25551 25564 28974 29046 31009 31173 32882 33771 34184 39955 40457 41145 44612 45746 48449 53380 58920 54730 55284 58284 58720 58882 63046 63065 64101 64584 64646 65099 66292 66538 67127 68623 71561 73025 73638 74711 75034 76222 77316 80080 113273 115300 115486 117145 120218 122785 129180 131183 131864 133103 134893 135132 80657 81503 82088 86127 87012 87535 88457 91746 96281 96436 96673 98577 98972 99247 99700 102978 104248 105455 107155 107955 108974 111585 112000 112688 113273 115300 115486 17145 120818 122785 129180 131183 136542 137004 139731 140084 140719 140886 141088 141196 141778 142395 143464 143711 143767 144721 146366 146377 148194 148870 149034 151741 152097 154476 155085 157224 160238 160960 164182 164443 164915 166012 168700 169394 169819 172380 173065 174669 177653 175192 176634 179553 182300 187953 189922 190476 194080 194684 195101 195124 195761 195788 196803 197629 199918 200735 201901 204719 205337 209954.

Po zł. 150 wygrały nr. nr. następujące:

54 102 10 23 289 306 38 439 90 502 638 39 712 845 934 1102 12 33 313 528 707 68 856 974 2214 32 85 91 310 50 481 548 52 614 747 819 79 911 54 3036 444 63 627 36 781 89 889 955 4116 236 55 333 693 714 5012 121 81 271 93 99 333 90 583 67 615 41 92 830 32 93 907 30 64 6029 228 379 94 439 574 732 89 882 937 40 42 7004 64 238 21 320 458 657 812 19 65 905 18 8003 33 52 153 215 60 356 80 447 501 631 34 78 743 92 862 76 904 55 98 9002 45 102 42 70 82 211 416 638 89 808 915 10047 114 229 77 513 634 49 768 89 921 11173 89 499 515 66 637 39 85 753 65 74 836 963 76 12001 11 84 179 205 330 500 10 635 735 42 908 38 13235 92 379 92 579 84 614 718 31 81 809 94 932 14057 175 308 10 464 510 12 24 625 46 876 960 15048 201 70 87 88 320 84 407 686 731 83 824 71 16005 143 236 66 307 490 643 51 83 718 17025 113 201 16 327 526 630 728 61 803 998 18002 48 73 132 266 326 71 478 93 680 840 19131 55 294 318 423 43 68 88 587 96 617 35 83 833 64 80 20016 68 88 260 74 332 451 648 729 871 962 98 21301 12 495 604 717 46 808 915 31 47 77 22036 64 96 177 246 53 366 589 623 75 91 97 98 712 81 99 887 941 23012 61 149 252 60 311 90 406 549 77 663 780 839 40 63 66 911 25 58 24039 64 254 319 586 626 74 76 709 885 934 40 44 62.

25011 146 236 83 388 432 43 60 548 785 89 899 923 26067 112 95 293 316 88 403 33 660 73 707 879 920 36 27102 10 48 67 331 72 610 721 802 37 908 14 30 28019 89 116 243 321 433 516 35 875 979 29067 77 87 101 53 308 72 409 639 733 986 30010 114 72 423 60 758 885 31091 166 318 516 896 920 26 32204 5 31 85 346 468 95 531 778 808 46 956 33068 177 211 39 349 65 626 34099 109 55 360 401 539 44 669 749 55 92 841 35007 27 396 416 69 516 631 97 728 84 36236 44 94 322 71 421 501 601 94 853 959 37000 20 114 31 35 210 48 53 63 73 306 41 412 75 79 579 638 740 66 70 840 937 38078 109 40 447 83 546 634 80 801 28 48 70 928 44 39011 59 78 185 96 326 86 445 503 24 867 40187 352 405 55 642 67 794 821 84 41010 83 256 61 424 536 49 53 709 805 28 55 900 3 8 42142 80 285 407 44 533 78 88 660 63 753 83 824 43182 253 384 436 79 88 528 666 706 79 859 86 44150 57 279 97 353 654 91 95 838 52 45055 59 62 110 594 832 71 954 93 46075 117 53 90 250 73 532 600 8 787 816 56 47103 213 20 24 40 334 76 508 19 648 823 24 84 48138 77 91 297 329 33 43 620 69 747 70 98 912 16 49274 327 53 413 14 80 95 647 79 740 41 74.

50091 201 11 499 521 652 728 66 806 48 74 77 51032 59 107 231 53 312 40 49 460 99 538 97 612 733 822 62 52267 320 57 415 39 599 685 97 702 7 23 36 53034 50 195 290 589 904 66 54217 62 348 84 440 92 584 921 55072 202 14 31 328 85 562 601 39 89 799 845 907 56161 650 93 891 961 82 57174 211 348 54 402 615 910 58039 71 412 80 622 42 51 741 51 952 59249 321 41 451 65 577 98 621 77 82 800 950 60164 91 276 355 410 59 668 744 836 51 54 61002 51 86 148 448 503 74 81 92 667 79 709 81 849 920 62107 56 64 409 35 530 660 83 754 822 987 63101 268 444 559 775 827 919 79 64057 120 87 98 235 44 53 476 709 46 920 65065 165 75 242 302 16 478 527 47 620 721 23 87 66047 118 225 29 364 498 550 744 835 947 92 67417 556 746 931 53 93 95 68004 22 802 7 489 511 12 687 774 822 965 96 69069 73 201 309 30 36 540 95 638 740 74 77 878 70198 216 467 502 696 761 84 822 38 51 984 71085 144 204 389 411 39 89 516 34 779 840 959 78 72010 90 101 55 57 66 393 97 447 745 59 73022 67 85 124 53 54 58 365 66 489 645 88 944 56 74078 139 95 259 327 29 41 434 608 742 919 32 50.

75420 63 95 702 818 31 76072 15 062 86 94 205 58 352 83 443 637 51 845 932 77102 239 40 66 585 659 976 78039 165 77 441 48 79 521 35 720 938 42 79000 233 370 81 473 553 55 85 656 789 893 972 94 80078 102 53 212 29 32 35 73 80 360 522 699 815 63 85 938 81034 59 97 306 15 401 516 18 617 21 843 932 82045 134 477 544 99 633 712 846 951 93 83069 136 286 308 33 515 630 83 730 817 987 84021 26 88 98 239 90 497 675 725 872 924 85000 82 200 531 51 657 795 86019 21 26 97 101 51 201 9 73 396 459 764 73 835 87010 29 354 58 480 86 550 611 794 877 908 88024 242 327 96 571 864 977 89052 257 81 97 408 32 621 97 710 25 89 802 48 93 994 90141 212 467 72 550 618 26 701 7 44 803 91018 98 154 254 59 385 421 511 600 87 743 47 912 13 43 56 92005 29 116 57 92 99 458 630 77 702 27 64 91 834 52 93019 245 57 75 332 77 453 557 631 52 91 751 87 94018 38 74 102 14 76 91 219 74 510 756 907 95203 27 75 317 409 33 633 708 38 897 920 53 74 96120 51 69 245 359 435 613 749 73 817 939 97427 68 693 828 54 98068 222 43 355 38 523 79 603 761 910 43 99025 226 329 410 37 505 33 60 711 39.

10014 165 221 433 61 577 644 52 858 101057 66 114 68 278 310 14 557 651 705 64 102073 77 79 147 84 281 536 711 61 850 54 67 75 954 103036 128 240 400 48 521 48 658 760 816 104059 66 89 166 71 222 43 50 511 41 91 614 732 63 87 861 944 93 94 105114 333 98 542 49 66 932 49 106122 31 77 297 318 499 512 795 649 88 913 60 107091 209 25 62 73 328 67 78 404 37 45 62 69 592 828 108064 133 36 95 288 94 350 67 409 873 906 109006 120 206 28 439

די אויסצאָהלונג

פון אַלערליי געווינסען פון דער 5-טער קלאַס

דער פּערהויפ

פון גליקליכע לאָזען צו דער 1-טער קלאַס

קומט פאַר אין דער גרעסטער

און גליקליכסטער קאָלעקטור

ס. יאַטקאַ

פּיעטריקאָווער 22
פּיעטריקאָווער 66
פּאַביאַניק, פּל. דאַמבר. 3

43 722 50 852 979 110051 117 51 91 232 310 80 82 440 94 551 96 622 68 818 977 111057 208 27 317 63 79 441 65 619 46 780 872 957 112054 98 229 47 48 85 94 416 558 79 635 52 66 820 42 56 64 113116 632 53 71 698 809 902 114038 43 124 87 370 451 64 90 95 653 55 871 115007 13 70 227 29 348 61 92 521 849 54 964 116203 384 94 628 715 37 117041 104 91 288 373 461 76 500 35 64 71 797 949 64 118021 71 72 80 180 223 574 874 85 937 119077 255 331 62 435 435 591 685 756 95 883 913 120066 99 298 351 87 422 40 91 902 32 67 121067 96 250 70 304 409 37 54 522 644 787 884 971 82 122021 49 120 47 74 211 49 96 460 67 505 10 82 622 31 72 769 934 123008 77 109 58 260 73 321 25 442 48 87 513 60 617 873 995 124021 38 102 64 213 81 401 38 64 506 628 74 702 13 851 85.

125095 309 511 91 679 730 811 73 927 43 80 98 126012 28 78 173 202 17 31 77 531 623 69 789 874 996 127007 43 115 19 27 35 36 83 91 98 236 48 363 469 608 16 98 664 830 60 128004 59 138 380 725 83 805 909 45 83 129070 189 253 316 23 44 24 459 91 649 53 72 86 793 842 89 915 74 130007 147 91 98 258 359 517 38 82 657 988 131101 30 299 316 409 647 58 82 817 934 132019 46 114 42 93 96 383 419 38 577 632 720 852 953 133022 173 86 285 350 444 501 51 72 78 706 37 945 134073 231 345 650 718 44 806 951 135022 55 54 116 18 46 85 237 305 34 59 400 5 574 883 131692 350 84 929 137023 42 168 96 98 257 310 515 31 33 687 775 138046 73 212 306 47 445 77 59 521 86 733 45 66 808 19 22 52 911 17 139011 114 59 213 40 92 336 48 406 604 39 845 68 970 79 140144 214 50 51 366 401 9 532 92 613 68 77 827 910 29 62 141041 67 94 174 298 308 433 36 55 572 606 724 875 142027 152 205 54 72 451 683 97 99 757 830 43 97 143037 174 278 388 583 726 839 58 973 14402 35 217 91 335 507 23 649 66 738 977 145032 124 264 66 368 69 85 444 48 68 642 730 925 146221 72 99 335 81 428 631 707 907 29 147055 143 402 4 65 84 578 716 24 29 76 828 148020 37 55 238 306 49 412 537 98 722 64 72 838 995 149040 115 26 212 348 94 623 723 852 97.

150164 240 45 85 98 337 479 550 602 857 151080 133 502 50 788 859 97 932 51 152168 80 237 324 648 715 153047 220 32 370 620 95 714 71 854 950 98 154070 367 411 19 41 66 93 764 822 968 155068 125 292 374 90 493 568 600 878 951 59 156028 57 315 514 23 740 871 157159 268 394 422 94 513 90 659 81 954 94 98 158135 234 57 332 56 64 72 581 666 67 774 814 50 159103 320 27 97 557 665 774 822 32 83 925 48 75 160136 53 71 83 221 42 441 87 502 69 623 99 722 88 99 848 161035 218 65 372 420 92 551 734 77 830 912 40 62 74 162298 302 31 79 401 51 664 723 808 12 97 921 42 51 163002 11 51 247 405 547 95 691 785 89 854 67 967 164135 65 91 319 78 401 91 547 684 736 52 64 804 932 165211 67 302 29 428 53 99 513 34 624 870 920 62 166061 117 65 456 538 619 713 49 67 94 908 167004 36 93 123 35 281 334 55 87 474 829 57 975 168194 225 38 316 36 573 602 709 169045 89 125 385 90 684 725 812 34 170022 108 96 221 87 316 21 31 461 67 73 612 785 895 171000 49 138 290 387 439 94 523 802 902 64 172010 79 101 205 23 416 66 79 528 58 81 622 853 62 92 173101 9 37 45 88 224 397 516 79 672 91 811 174118 60 77 225 85 549 643 84 87 712 39 874 929 78.

175063 100 20 69 87 367 99 446 62 525 48 686 890 941 98 176200 324 438 91 95 573 608 40 84 86 725 64 919 177003 33 35 78 104 16 77 223 37 442 539 43 648 50 71 712 802 25 31 95 179066 73 122 61 74 81 208 11 602 17 19 756 70 872 951 179004 58 89 97 146 285 307 472 647 49 722 848 944 87 180066 167 81 201 41 50 359 64 541 626 96 765 180008 54 114 29 51 58 78 99 251 69 305 53 585 699 810 20 44 90 182195 268 339 61 98 456 594 676 808 70 183050 57 116 43 282 94 339 60 78 480 90 513 60 601 713 813 44 53 64 904 184066 383 483 87 94 737 826 185037 51 154 313 845 186043 151 264 350 425 526 53 733 77 99 953 187053 108 328 400 67 505 10 622 86 756 805 76 188007 74 134 39 46 84 269 428 41 55 504 686 756 92 823 40 59 64 189069 157 72 91 204 26 324 82 411 54 190117 40 246 86 418 571 620 76 94 879 908 63 89 191005 24 168 257 67 98 305 59 531 70 723 66 970 73 191205 17 25 359 420 83 712 42 92 829 902 27 32 72 75 193035 46 282 343 459 71 82 731 811 988 194067 302 403 4 31 46 500 8 61 74 756 953 195046 83 114 95 481 82 90 97 534 606 44 84 98 721 869 196146 61 90 213 15 82 86 355 76 429 541 748 899 521 32 197108 277 88 300 4 30 478 518 88 638 48 64 78 721 35 39 72 864 960 62 198027 44 111 96 214 430 68 546 687 870 957 59 61 66 199026 198 355 76 88 478 794 955.

200198 206 32 37 312 419 22 47 76 638 739 61 201002 29 106 63 211 30 43 322 50 448 69 506 58 681 763 818 202050 73 120 200 8 48 96 302 33 76 97 418 506 625 709 65 84 804 76 929 41 47 203141 83 213 59 322 481 552 604 40 81 728 803 19 204140 262 428 637 56 753 911 22 205033 183 282 89 668 81 789 812 937 206026 161 221 40 534 79 95 628 59 75 783 812 83 94 985 207084 202 6 360 443 47 85 569 624 55 897 208100 67 236 353 490 579 646 89 907 209025 28 57 113 203 31 522 666 701 50 81 855 920.

קלאנג-קינא-טעאטער
ZACHĘTA
26 זגערזשער 26

היינט און פאלגענדע טעג!

די גרעסטע פילם-רעוואלוציע פון דער וועלט — א ריהרענדע דראמישע דראמע א. נ.

פון וואנען ס'איז נישטא קיין צוריקוועג

ITA RINA אין דער הויפט-ראלע: די בעצויבערנד-שעהנע

אין גרעסטען פילם-סוקצעס פון דער לעצטער צייט. — טראגעדיע פון א פערגוואלדיגטער פרוי.

נעכסטער פראגראם: נעכסטער פראגראם:

„די ליבע אין מדבר"

אנהויב אין געוו. טעג 4 נאכמ. שבת, זונטאג 12 בייטאג.

קלאנג-קינא
MIMOZA
קילינסקיעגא 178

היינט און פאלגענדע טעג!

גרויסע פראנצ. קלאנג-פראדוקציע א. נ.

„אונטער די דעכער פון פאריז"

אין די הויפט ראלען:

ALBERT PREJEAN
I POLA ILLERY

אנהויב 4 נאכמ., שבת און זונטאג 2 בייטאג
אויפ'ן ערשטן סעאנס אלע פלעצער 60 גר

זיכערע הילף און א רפואה

אהן א אפעראציע, אן בלוט, אהן א מעסער און אהן בלוט-פערגיפטונג פאר קראנקע אויף קילעס פאר מענער ווייבער און קינדער. פערשידענע קאליקעס אין גוף פאר הויקערס און פיס

פערלאזט אייך נישט, ווייל דער ווינקעל-בראך ווערט גרויס אזוי ווי א מענשען-קאפ, אדער אזוי ווי א וואסער-קאן און עס פאלט אראפ אין דעם פוס און דער קראנקער איז אין א גרויסער סכנה דורך פערדרייען די קישקעס ווערט ער בראנדיג און שטארבליך. ספעציעל געמאכטע הפל-באנדאזשען אויסגעצייכנעט נאך דורך גרויסע פראפעסארען מיט מיינע בע-האנדלונג און פון דייטשן פראפעסאר

דאקטאר ברפכו רעווינג בעזאכטיגט: זיכער דעם שמערצען און געפעהרליכסטע ברוך. אויך פאר הויקערס ליידענדע מיט הייל-גארטעלן און אפאראטן פאר פערקרומטע פוס און פלאטס-פוס ספעציעלע איינלאגען אין די שיך. קינסטליכע גומענע פיס און הענד, גומענע זאקען פאר די גרעסטע קראנקע אדערן.

שטאפאנגס פון 9 ביז 1 בייטאג און פון 3 ביז 7 אין אווענד.

ארטאפעדישע אנשטאלט

Specialist J. RAPAPORT Ortoped
von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,
tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאס פערזענליכע ערציינען פון די קראנקע איז אונ-בעדינגט נויטיג. דיפלאמען האבען אויסגעשטעלט פאלגענדע אוניווערזי-טעטס-פראפעסארען: פראפ. ד"ר בארא נטש, פראפ. דר. י. מא-רישלער, פראפ. ד"ר בר. קיעלאנאווסקי און אויך אנדערע.

מיר נעהמען אויך אן פערזיכערטע פון דער קראנקען-קאסע.

דאנקזאגונג.

דערמיט דריק איך אויס מיין בעסטן דאנק דעם גרויסען ספעציאליסט ה' דיר. י. ראפאפארט אין לאדז, וואלטשאנסקא 10 (פראנט, פארטער) פאר בעפרייען מיך פון א זעהר געפעהרליכער ברוך-קראנקהייט, אויף וועל-כער כ'האב געליטען א סך יאהרען. ס'האט מיר געראטהן א גרויסע געפאהר היינט אבער פיהל איך מיך פערזיכערט געגען דעם אומגליק. אלס צייכען פון דער דאזיגער טיפער דאנקבארקייט דריק איך אויס מיין עפענטליכן דאנק

(—) K. Drelich,
ul. Napiórkowskiego Nr. 88.

עפענטליכע ערקלערונג.

אזוי ווי עס האט זיך בעוויזען אין שטאדט וועקסלען מיט מיין אונטערשריפט. ערקלער איך, אז די וועקסלען זענען פאלש און וואָרן אזעלכע נישט נעהמען, ווייל איך בין פאר זיי נישט פעראנטווארטליך.

ש. קאמינסקי,
פולנאצנא 26. 6950

Dr. med.
Haltrecht

ספעצ.-ארצט פאר הויט און געשלעכטס-קראנקה.,

נעהמט אן פון 8—11 פריה פון 1—3 נאכמיטאג און פון 6 ביז 9 אוונד.

זונטאג פון 9 ביז 12 בייטאג.

פיעטריקאווער 10
טעל. 245-21.

פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע פרייזען.

יעדער איינציגער
מעבעל
האט זיך אי-בערצייגט, אז פאר

דיוואנעס, פעלצען, גייה-מאשינען, גארדעראבען או"וו צאהלט די העכסטע פרייזען

א.ווייצמאן שענקעוויטש 23

טעלעפאן 191-00.

ביי מיר איז שטענדיג פערשידען געניצט מעבעל אין גוטען צושטאנד צו פערקויפען.

וויכטיג פאר לאדז און פראווינץ!

מצבות פון 30 זל. אן ביז צו די טייערסטע גראניט דענקמאלען פיהר איך אויס ביליג און סאליד, אויף וואונש בעזוך איך די ג. קונדשאפט אויך אויף דער פראווינץ. קומט און איבערצייגט אייך!

מיט אכטונג פירמע "Granit"
לאדז, פאמארסקא 39.

בעקאנטמאכונג.

דער — — —
„ZACISZA" טאנץ-זאל

אויף דער **זשגאווסקא 56**

ווערט אויף דעם סעזאן יעדען פרייטאג, שבת און מיטוואך ספעציעל פאר יודישע טאנצער-שטונדען אונטערריכטעט אונטער דער לייטונג פון ה' פינקוס זילבערגלייט.

אייך
יעדען קוואנטום צו ביליגע פרייזען ליפשיץ

Południowa 22
טעל. 191-26 און 190 48

Dr. med.
W. Eychner

גינעקאלאג-אקושער
11 זגערזשער 11
טעלעפאן 134-72

נעמט אן פון 3—4 נאכמ. און פון 7 — 9 אוונר.

רעסטאראן
„באַרדיני"
31 פיעטריקאווער 31

גוטע ווארימע מיטאגען פון זל. 150 און 2 זל.
מיט פערשידענע פליישען.

הויזען-נייהער
מאדיירט אויף עקספארט

ווערען געזוכט

ביי פרידמאן, סאסנאווע 13 (פל. רעימאנטא).
מעלדען זיך פון 2—6 נאכמיטאג. 9969

Dr. med. G. GERSZTAJN

ספעציאל-ארצט פאר אויגען-קראנקהייט
צוריקגעקעהרט
טראגוטא 12, טעל. 175-10.

נעהמט אן פון 11—1 און פון 7—8 אוו. 1754

Dr. Z. Rakowski

פאר אויערן-, נאז-, האלז- און לונגען-קראנקהייטען
9 קאנסטאנטינער 9 טעלעפאן 127-81
שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7. נעמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10 — 11 און פון 5—8.

PORADNIA WENEROLOGICZNA

פון דאקטוירים-ספעציאליסטען
זאוואדזקא 1.

נאר פאר וועגערישע הויט-קראנקה. און מענער-שוועכע אנאליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפער. קאנסיליומס מיט ספעציאליסטען פון אורא-לאגישע און נערוועו-קראנקהייטען. קווארץ-לאמפ. עלעקטרישער הייל-קאבינעט ראסמעטיק.

— — טעגיג פון 8 פריה ביז 9 אוונד. — —
פון 11 ביז 12 ביי טאג און פון 2 ביז 3 נאכמ.
נעמט-אן א פרוי-דאקטאר נור קינדער און פרויען
זונטאג פון 9 פריה ביז 2 נאכמיטאג.
— בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען. —

וויזיט 3 זל.

„SANATO"

כירורגיש-וועכנעריז-אנשטאלט
אגראראווא 10, טעל. 213-57

1-טע און 2-טע קלאס

גינעקאלאגיש-וועכנעריז-אבטיילונג

ד"ר מעד. ש. איינער, ד"ר מעד. י. בוים, ד"ר מעד רייטלער-מוריאנסקא ד"ר מעד. וו. אייכנער

פרייז פון א געבורט

אין 2-טען קלאס צוזאמען מיט פערהיטונגס-מיטלען

200 זל.

אויפזיכט איבערן קינד ד"ר מעד. י. פאלאקאוו
כירורגישע אפטיילונג פון ד"ר מעד. מ. קאנטאר
עמפפאנגס-שעה'ן פון 1 ביז 2 נאכמיטאג.
אויגען-אפטיילונג פון ד"ר מעד. י. קראוש
עמפפאנגס-שעה'ן פון 11 ביז 12 נאכמיטאג.

לעטשניצע
פון דאקטוירים ספעציאליסטען

רענטגען-אינסטיטוט
און ערצליך-דענטיסטישער קאבינעט

זגערזשער 17, טעל. 116-33

ד"ר גאלדשטיין-פלאך אויגען-קראנקה. פון 1—2
ד"ר ווינבערג אינערן, הערץ און לונגען פון 1—2 און פון 6—7
ד"ר יוסטמאן נערווען-קראנקה. פון 12—2
ד"ר סמאפעל רענטגען פון 12—2 און 4—6
ד"ר פאפיערני פרויען- און געבורטס-הילף פון 11½—1
ד"ר קאנטאר כירורגישע קראנקה. פון 5—6
ד"ר ראקאווסקי נאז, האלז און אויערן-קר. פון 10—11, 2—3 און פון 6—7
ד"ר ראזענצווייג קינדער-קראנקהייטען פון 11—12 און פון 4—5
ד"ר רוזשאנער הויט- און געשלעכטס-קר. פון 1—2
נ. ראזעס צאהן-ארצט פון 9—1
א. גראדזענטשיק צאהן-ארצט פון 3—7

מאהן-מאגענהיילונג, בעלייכטונגען, קאראנקען, מאסטען א.א.וו. ביי דער לעטשניצע איז געעפענט געווארען א רענטגען-אינסטיטוט. — היילונג פון הויט-קראנקהייט פון קאפ (פארך) מיט רענטגען-שטראלען, פאר בעשטראלונג און דורכלייכטונג, קווארץ-לאמפען, דיאטערמיע, עלעקטריזאציע

אלע מעגליכע אנאליזען.

אימפונגען נעגען שארלאך (שקארלאטין).
די לעטשניצע איז אויך אפען זונטאג.
וויזיטען אין שטאט.

עלטערן!

פערשרייבט אייער קינד וואס לערנט אין א פוילישער שולע אין דעם איינציגען מוסטערהאפטען רעליגיעזן בית ספר

„תורה-ודת"
פל. וואלבאשטשי (נייע שטאט) **6**

דאס לעהר-פראגראם פון תורה ודת" נעמט ארום א קורס פון אלערליי למודי קודש (עברי, חומש, רש"י, נ"ך, משנה, תלמוד) העבראאישע שפראך, יודישע געשיכטע א.ז.וו. און אלעס וואס א יודיש קינד דארף צו וויסען, דאס לעהר-פערזאנאל בע-שטעהט פון די בעסטע פעדאגאגישע קרעפטען. ס'ווערען אנגענומען נייע שילער פון 5 ביז 14 יאהר, צוליבן קריזיס הנחה-פרייזען

שייטלען
מיט פאריזער **שרינדען**

ווי אויך פערטיגע שייטלען ווערען ערשטקלאסיג און רעיעל אויסגעארבייט

צו ביליגע פרייזען

ביי פרוי ב. פארזשוצקא, קאמיעננא 5
2-טער הויף, לינקס, 2-טער שטאק.

Dr. med.
REICHER

פאלודניאווא 28, טעל. 20193

ספעציאל-ארצט פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג
נעהמט אן פון 8—11 פריה און פון 5—8 אוונד.
זונטאג און יום-טובים פון 9—1 בייטאג.

קליינע אנאנסען

פרייז פון אנאנאנס ביז 15 ווערטער נור 1 זל.

פערשידענעס

מאשין-לעכער ווערען אנגענומען און פינקטליך אויסגעפיהרט ביי נארדמאן, שרודמיעסקא 8, רעכטע אפיצינע, 2-טער איינגאנג, 2-טער שטאק.

א פאראוואניק (שפאניש ווענטעל) אין גוטען צושטאנד ווערט געזוכט צו קויפען. דאווידאוויטש, צעגעלניאנא 6, פראנט, 3-טען שטאק.

א גארדעראבע-שאנק אין גוטען צושטאנד ווערט געזוכט צו קויפען. אפערטען אין אדמיניסטראציע פאר „גארדעראבע".

אן אייזערנעם שאמאט-אויוען אין גוטען צו-שטאנד ווערט געזוכט צו קויפען צו ערפאהרען קי-לינסקיעגא 21, רעכטע אפיצינע, 2-טער שטאק ביי בערקאן.

א שאמאט-קוך אין גוטען צושטאנד ווערט גע-זוכט צו קויפען, זגערזשער 42, פראנט, 1-טער שטאק, ביי דאבזשינסקי.

א שאמאט-אויוען אין גוטען צושטאנד ווערט געזוכט צו קויפען, צוקערמאן, ווסכאדניא 35 פראנט 3-טען שטאק.

עס איז נויטיג

אויספערטיגערינס צו טריקאטאזש ווערט פון זאפארט געזוכט, מעלדען זיך נאוואמיעסקא 28 פראנט 1. שטאק אין טריקאטאזש-געשעפט.

MAMKA poszukiwana (izrael.) od zaraz. Erlich, Śródmiejska 19. Tel. 113-63.

לאקאלען

איבערצוגעבען 2 צימער און קוך מיט בעקוועמ-ליכקייט אין צענטער פון שטאט אויף נארוטאוויטש-גאס. געניטערס צו ערפאהרען אין אדמ.

2 שטובען מיט א קוך אויף חודש-געלד אהן אפטרעט-געלד ווערט געזוכט. אפערטען אין אדמי-ניסטראציע פאר „י. ד.".

אן ארט צו שלאפען פאר 2 אנשטענדיגע יונג-לייט איז אפצוגעבען, פיעטריקאווער 33, אין 2-טען הויף, פארטער.

SZOPA murowana z rampą na skład, fabryczkę, do wynajęcia Południowa 28.

אבאנעמענטס-פרייז: אין לאדז — 5 זל. א חודש מיט אפטראגען א היים; אויף דער פראווינץ 6—7 ... א חודש אין אויסלאנד — 8 זל.
פאר'ן איינהאלט און טערמינען די אנאנסען איז דער פערלאג נישט פעראנטווארטליך
די אדמיניסטראציע איז אפען בייטאג און ביינאכט.

אנאנסען-פרייז
פאר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאג און ערב יו"ט—24 גר. אין דער זייט 8 שפאלטען
אין טעקסט—40 " " " " " 60— " " " 4 "
נאכ'ן טעקסט—12 " " " " " 18— " " " 8 "
פאר א מילימעטער-שורה: איבער דער שטאט 50 פראצ. טייערער. אויסל. 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען—10 גר. א ווארט

Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Zilberberg. Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.